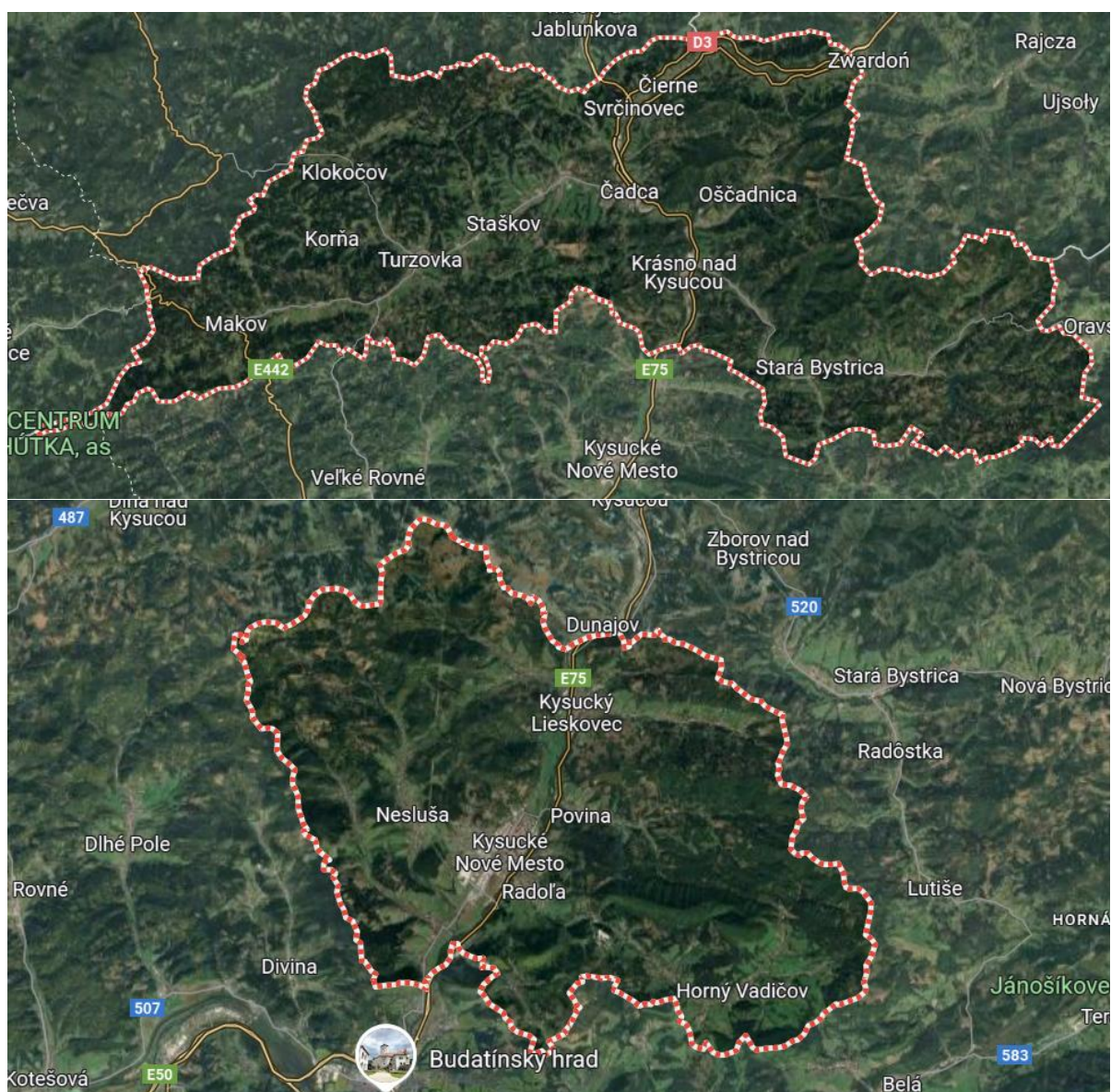

ANALÝZA SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ SITUÁCIE A VYBRANÝCH PROBLÉMOV OKRESOV ČADCA A KYSUCKÉ NOVÉ MESTO S NÁVRHMI NA ZLEPŠENIE V SOCIÁLNEJ A HOSPODÁRSKEJ OBLASTI

VÝJAZDOVÉ ROKOVANIE VLÁDY SR, MAREC 2025

Manažérske zhrnutie

Materiál poskytuje informácie o sociálno-ekonomickej situácii a vybraných problémoch regiónu Kysuce v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto s cieľom prijať účinné opatrenia na riešenie problematických oblastí a akceleráciu v rozvoji riešeného územia a po náležitom dialógu s predstaviteľmi regiónu predložiť návrhy na zlepšenie.

Okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto zaznamenávajú negatívny demografický trend a pomerne významne negatívny prírastok obyvateľov. Demografické ukazovatele a ich porovnanie so Žilinským samosprávnym krajom, priemerom SR a ostatnými okresmi v SR, radí okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto medzi pomerne mladé okresy na Slovensku. Populačný potenciál okresu Čadca je nadpriemerný a pozitívny efekt demografického vývoja sa naplno neprejavuje len z dôvodu dosahovaného negatívneho migračného salda. Naopak, populačný potenciál okresu Kysucké Nové Mesto je podpriemerný a negatívny efekt demografického vývoja sa naplno neprejavuje len z dôvodu dosahovaného pozitívneho migračného salda.

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v okrese Čadca v januári 2025 úroveň 3,45 %, čo je mierne nižšia úroveň než priemer Slovenska. Miera nezamestnanosti v okrese Kysucké Nové Mesto dosiahla v januári 2025 úroveň 3,79 %, čo bolo mierne vyššie ako priemer nezamestnanosti v Žilinskom samosprávnom kraji, a zároveň nižšie ako priemer Slovenska. Oba okresy dlhodobo zaznamenávajú pomerne úspešný pokles miery evidovanej nezamestnanosti. Oba okresy sa pomerne úspešne vysporiadali so štrukturálnou nezamestnanosťou, avšak pre ďalšie znižovanie nezamestnanosti je potrebné siahnuť po najrizikovejších skupinách nezamestnaných. Optimálne sa javí naštartovať program prípravy pracovnej sily pre nedostatkové profesie formou rekvalifikácií rizikových skupín obyvateľstva, medzi ktoré patria predovšetkým osoby vo veku 50+ rokov a osoby bez práce viac ako 12 mesiacov. Je potrebné zdynamizovať identifikáciu možností na financovanie týchto programov zo zdrojov EÚ, predovšetkým z Programu Slovensko.

Rozdiel medzi priemernou mzdou na Slovensku a v Žilinskom samosprávnom kraji sa pohybuje okolo 10 % v neprospech Žilinského samosprávneho kraja, pričom negatívny rozdiel sa znižuje len veľmi mierne.

Okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto sú z hľadiska potenciálu pracovnej sily charakteristické, podobne ako celý Žilinský samosprávny kraj, relatívne silnou vrstvou vysokoškolsky a stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva, pričom patria medzi okresy s významným podielom obyvateľstva s ukončeným stredným odborným vzdelaním s maturitou. Kapacity vzdelávacích inštitúcií v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto sú priemerné, a to v predškolskom vzdelávaní, základnom vzdelávaní, a podpriemerné vo všeobecnom stredoškolskom vzdelávaní a čiastočne podpriemerné v stredoškolskom odbornom vzdelávaní.

V Žilinskom samosprávnom kraji sú významne nedostatočné kapacity sociálnych služieb, predovšetkým kapacity nocľahární, opatrovateľskej služby a zariadení dočasnej starostlivosti o deti.

V oblasti ochrany fungovania prvkov kritickej infraštruktúry je potrebné venovať pozornosť prijatiu primeraných opatrení. V oboch okresoch je okrem dobudovania vodovodných sietí tam, kde je vodovod v prevádzke, potrebné venovať zvýšenú pozornosť poruchám na vodovodných sieťach a rekonštrukciám poruchových sietí. V okrese Kysucké Nové Mesto treba tiež riešiť nedostatočné zdroje vody na zásobovanie miestnych verejných vodovodov.

Vzhľadom na štatistiky kapacít poskytovania zdravotnej starostlivosti je potrebné riešiť významne nedostatočné kapacity v Žilinskom samosprávnom kraji, a to predovšetkým formou podpory zabezpečenia a modernizácie materiálno-technického zabezpečenia ústavných a ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Obsah

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	2
OBSAH	3
1 VŠEOBECNÁ ČASŤ	4
1.1 Charakteristika územia.....	4
1.2 Obyvateľstvo a sídla	4
1.3 Vývoj nezamestnanosti	9
1.4 Hospodárska aktivita.....	12
1.5 Priemerná mzda	18
1.6 Vzdelávanie.....	19
1.7 Sociálne služby	21
1.8 Cestovný ruch a kultúrne dedičstvo	22
1.9 Fungovanie prvkov kritickej infraštruktúry	30
1.9.1 Voda	30
1.9.2 Potraviny.....	36
1.9.3 Zdravie.....	38
1.9.4 Energetika.....	39
1.9.5 Informačné a komunikačné technológie.....	41
1.9.6 Doprava	42
1.9.7 Verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť	45
2 NÁVRHOVÁ ČASŤ	52

1 VŠEOBECNÁ ČASŤ

1.1 Charakteristika územia

Kysuce sú región na severozápade Slovenska, ktorý je známy malebnou prírodou, bohatou kultúrou a tradičným spôsobom života. Región hraničí na západe s Českou republikou a na severe s Poľskom. Územie je prevažne hornaté, dominujú mu pohoria Kysucké Beskydy s najvyšším vrchom Veľká Rača (1 236 m n. m.), Javorníky a Moravsko-sliezske Beskydy. Región má silné folklórne tradície. Medzi najznámejšie kultúrne podujatia patria Kysucký jarmok či rôzne folklórne slávnosti.

Okres Čadca je charakteristický hornatým terénom, ktorý tvorí predovšetkým pohorie Kysucké Beskydy a Javorníky. Územím preteká rieka Kysuca, ktorá mu dodáva osobitý ráz. Okres je známy svojou bohatou ľudovou kultúrou, folklórnymi tradíciami a množstvom historických i prírodných pamiatok, ako napríklad Múzeum kysuckej dediny vo Vychylovke či Korňanský ropný prameň. V zime ponúka výborné podmienky na lyžovanie, najmä v stredisku Veľká Rača.

Okres Kysucké Nové Mesto leží južne od okresu Čadca a jeho administratívnym centrom je mesto Kysucké Nové Mesto. Okres obklopujú Kysucká vrchovina a Javorníky, čo vytvára ideálne podmienky pre turistiku a cykloturistiku. Mesto Kysucké Nové Mesto je dôležitým priemyselným a dopravným uzlom regiónu. Popri priemysle si okres zachováva aj tradičný kysucký ráz s dôrazom na kultúrne dedičstvo a komunitné podujatia.

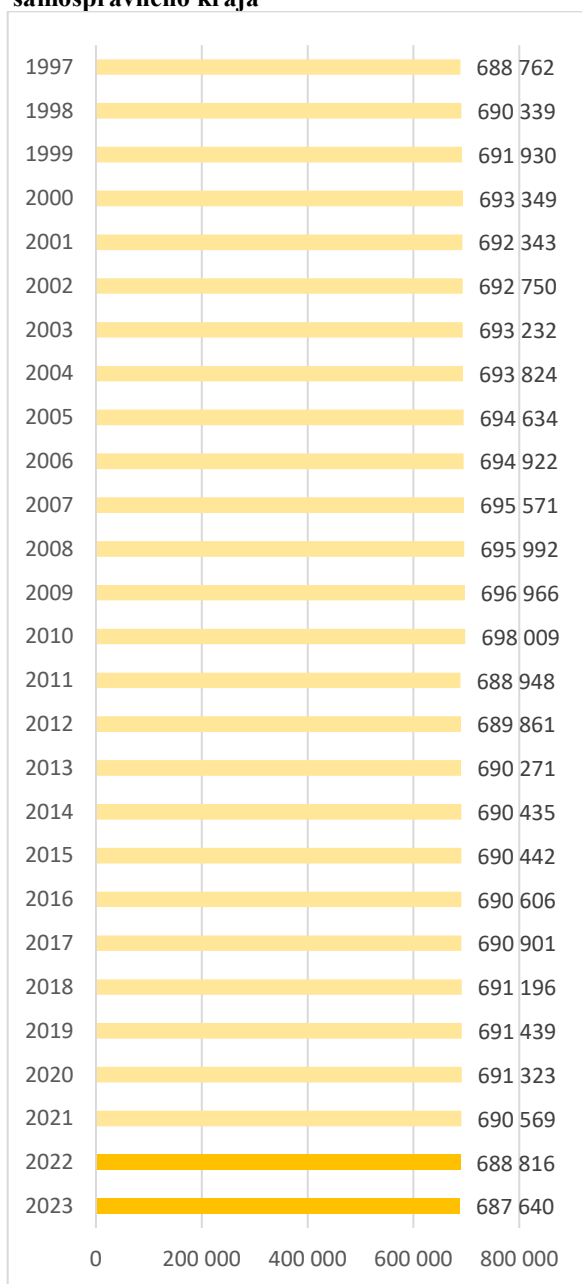
1.2 Obyvateľstvo a sídla

Žilinský samosprávny kraj je svojou rozlohou 6 809 km² územne najväčším samosprávnym krajom na Slovensku s podpriemernou hustotou obyvateľstva (101 osôb na km²). V porovnaní so slovenským priemerom 110,67 osôb na km², má Žilinský samosprávny kraj o 9 % menšiu hustotu obyvateľstva. Na základe územnosprávneho členenia pozostáva Žilinský samosprávny kraj z 11 okresov (Čadca, Bytča, Žilina, Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Dolný Kubín, Tvrdošín, Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok a Liptovský Mikuláš) a z 296 obcí, z ktorých 19 má štatút mesta.

V Žilinskom samosprávnom kraji žilo k 1. 7. 2023 spolu 688 tis. obyvateľov, z ktorých 67 % je v produktívnom veku, 16 % v predproduktívnom veku a 17 % v poproduktívnom veku. Žilinský samosprávny kraj sa na počte obyvateľov SR podieľal 12,7 %. Hustota obyvateľov dosiahla v kraji hodnotu 101 obyvateľov na 1 km². Najhustejšie osídleným okresom je Žilina, nasledovaný Kysuckým Novým Mestom a až s veľkým odstupom okresmi Martin, Bytča, Čadca a ostatnými okresmi. Stupeň urbanizácie Žilinského samosprávneho kraja dosiahol úroveň len 51 %, čo je mierne menej ako celoslovenský priemer (53,2 %).

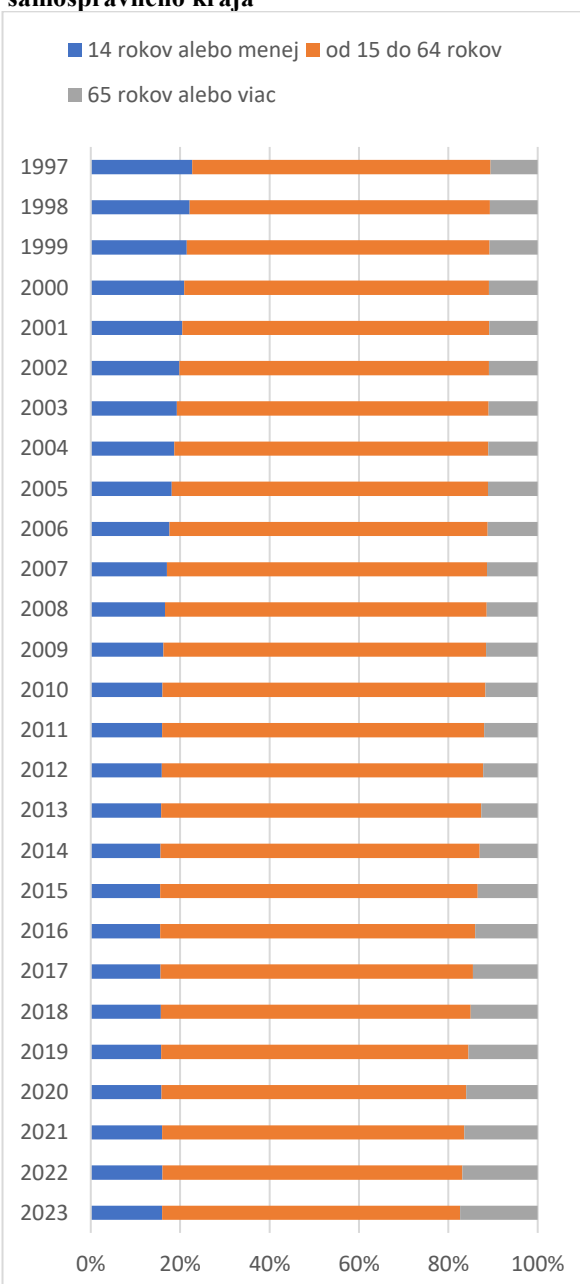
Z pohľadu vývoja počtu a štruktúry obyvateľstva Žilinského samosprávneho kraja v kontexte historického vývoja je zjavné, že v samosprávnom kraji mierne klesá počet obyvateľov, a to priemernou intenzitou 0,89 % ročne. V štruktúre obyvateľov kraja kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom a predproduktívnom veku. Vo všeobecnosti z hľadiska kľúčových demografických ukazovateľov je na tom spomedzi okresov kraja pomerne uspokojivo väčšina okresov v kraji. Starnutie populácie však zasahuje všetky okresy v kraji.

Graf 1: Počet obyvateľov Žilinského samosprávneho kraja

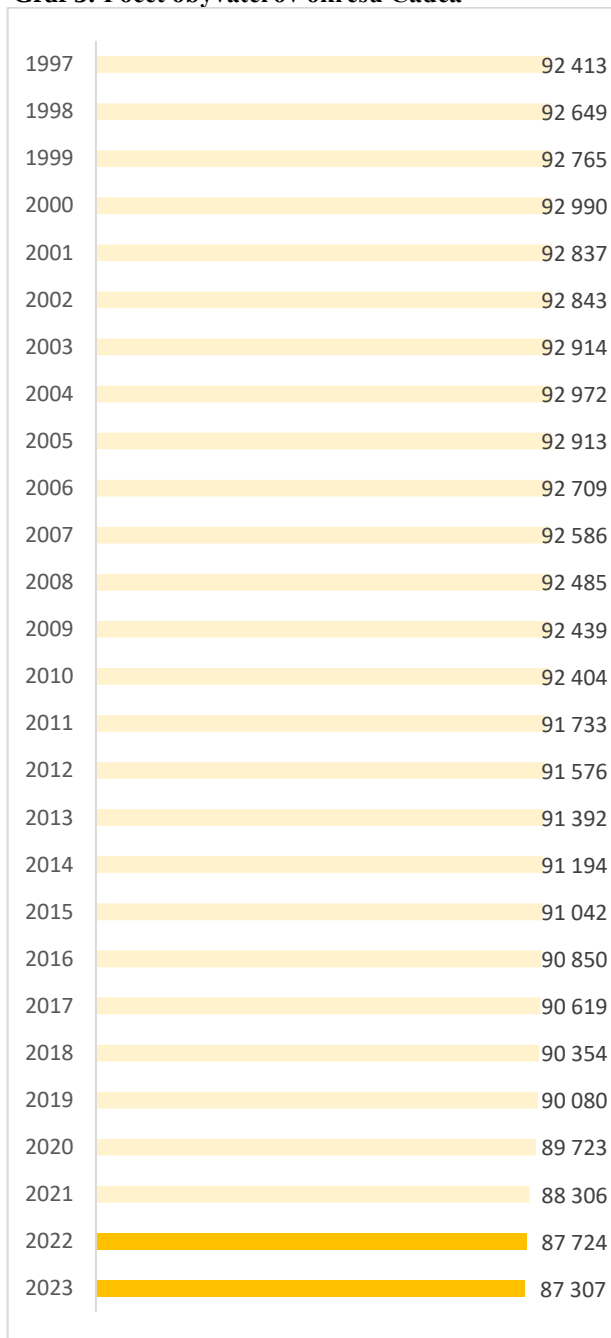
Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

Graf 2: Veková štruktúra Žilinského samosprávneho kraja

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

Okres Čadca je tvorený z 23 obcí, z ktorých 3 majú štatút mesta. V rámci Žilinského samosprávneho kraja ide o nadpriemerne zaľudnené územie s hustotou obyvateľstva 115 obyvateľov na km². Pokiaľ sa pozrieme na vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva okresu Čadca v kontexte historického vývoja, je zjavné, že podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, aj v okrese Čadca klesá počet obyvateľov. Počet obyvateľov okresu od roku 2004 klesol o 6,1 %. V štruktúre obyvateľov okresu, podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku.

Graf 3: Počet obyvateľov okresu Čadca

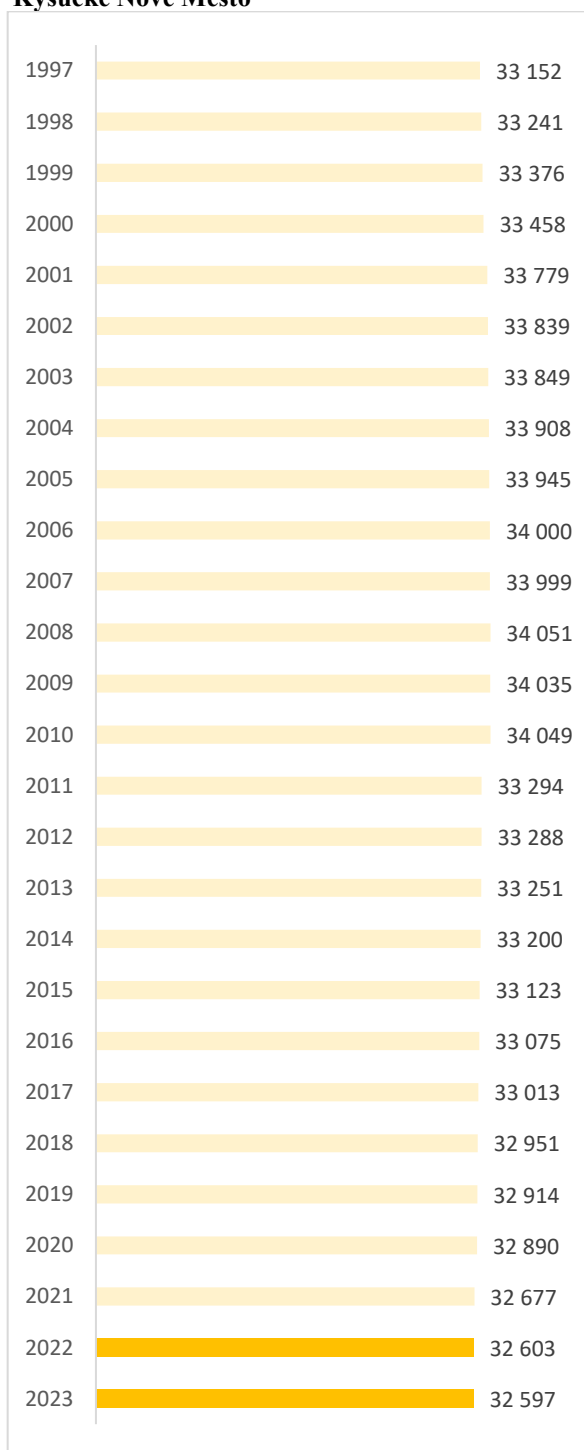
Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

Graf 4: Veková štruktúra okresu Čadca

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

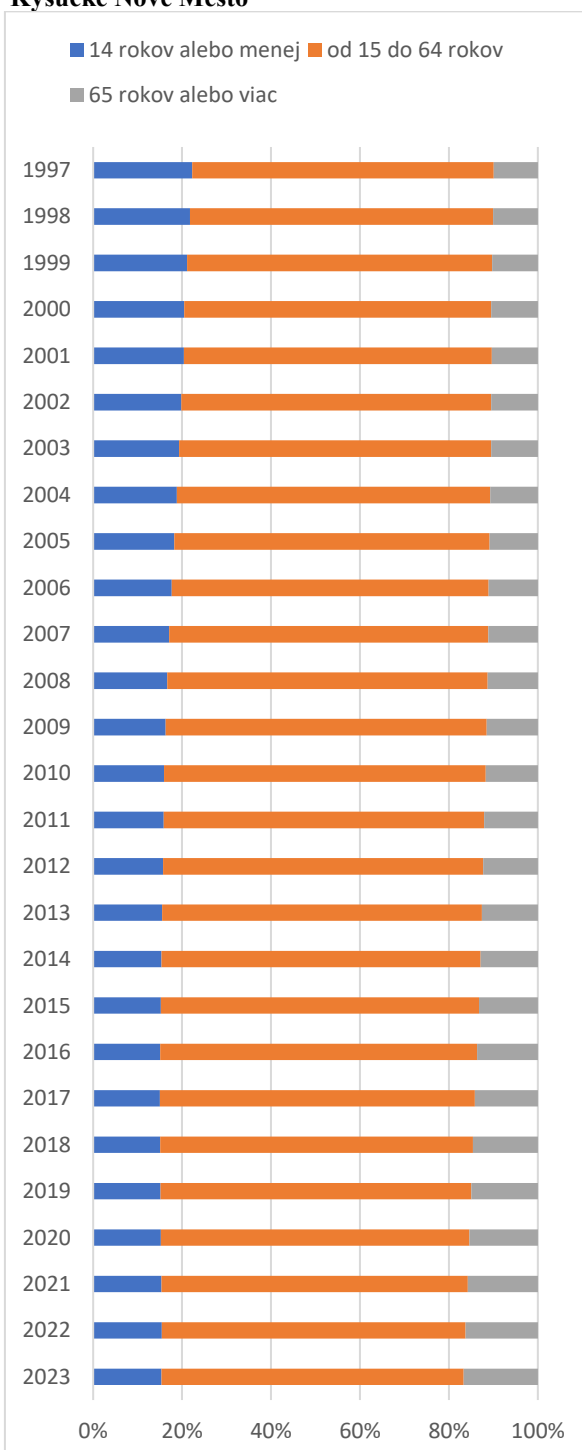
Okres Kysucké Nové mesto je tvorený zo 14 obcí, z ktorých 1 má štatút mesta. V rámci Žilinského samosprávneho kraja ide o nadpriemerne zaľudnené územie s hustotou obyvateľstva 188 obyvateľov na km². Z pohľadu vývoja počtu a štruktúry obyvateľstva okresu Kysucké Nové Mesto v kontexte historického vývoja je negatívnym faktom, že v okrese sa od roku 2004 znížil počet obyvateľov o cca 3,9 %. V štruktúre obyvateľov okresu klesá podiel obyvateľov v produktívnom veku a pomerne razantne rastie počet obyvateľov v poproduktívnom veku. Na druhej strane je pozitívne, že počet obyvateľov v predproduktívnom veku sa v posledných rokoch zvyšuje a dnes sa pohybuje na úrovni mierne nad 5 tis. osôb.

Graf 5: Počet obyvateľov okresu Kysucké Nové Mesto

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

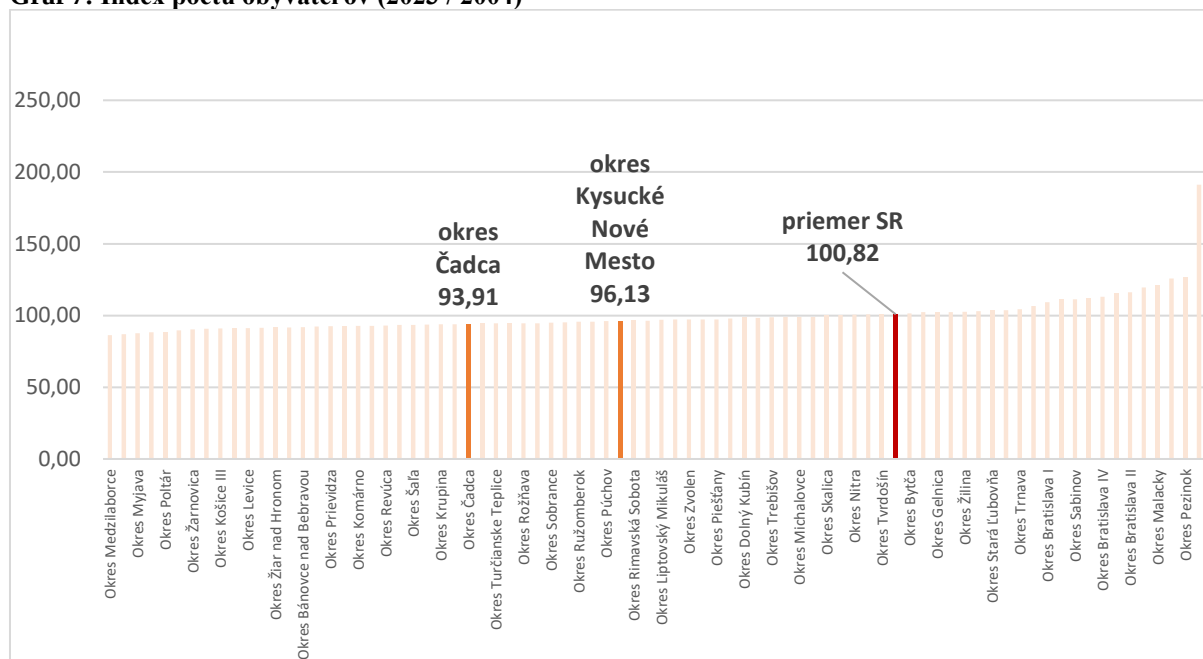
Graf 6: Veková štruktúra okresu Kysucké Nové Mesto

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

Negatívny demografický trend v oboch okresoch potvrdzuje aj porovnanie okresov pomocou indexu počtu obyvateľov, ktorý porovnáva počet obyvateľov v rokoch 2004 a 2023. Okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto zaznamenávajú pomerne významne negatívny prírastok obyvateľov.

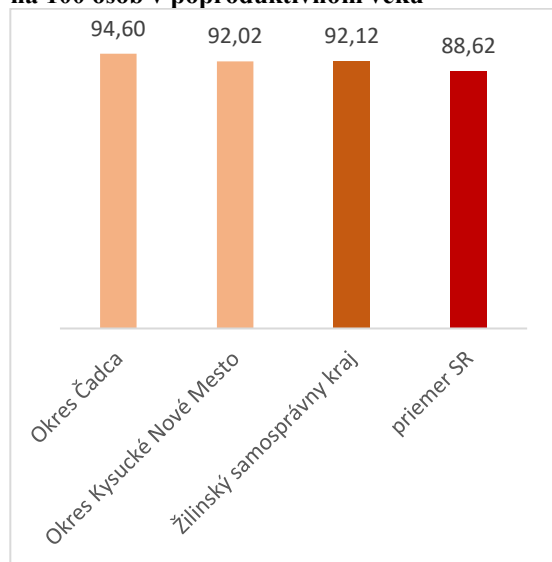
Graf 7: Index počtu obyvateľov (2023 / 2004)

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

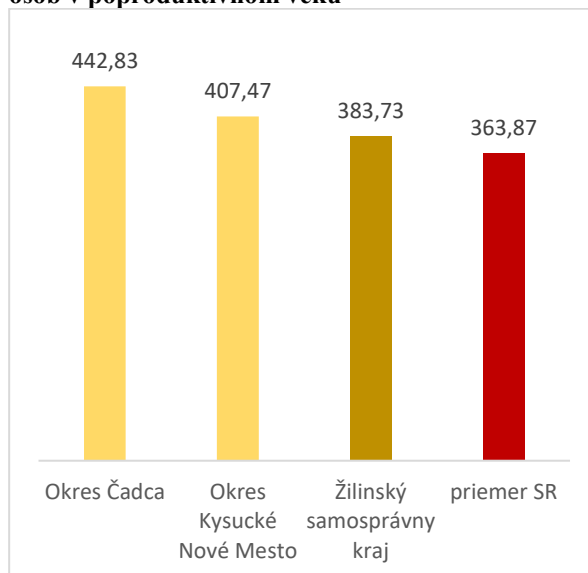
Podľa indexu starnutia, v roku 2023 pripadalo v okrese Čadca na 100 obyvateľov v poproduktívnom veku 95 obyvateľov v predproduktívnom veku a 443 osôb v produktívnom veku. Podobná situácia je taktiež v okrese Kysucké Nové Mesto, kde pripadalo na 100 obyvateľov v poproduktívnom veku 92 obyvateľov v predproduktívnom veku a 408 obyvateľov v produktívnom veku.

Graf 8: Počet osôb v predproduktívnom veku na 100 osôb v poproduktívnom veku

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

Graf 9: Počet osôb v produktívnom veku na 100 osôb v poproduktívnom veku

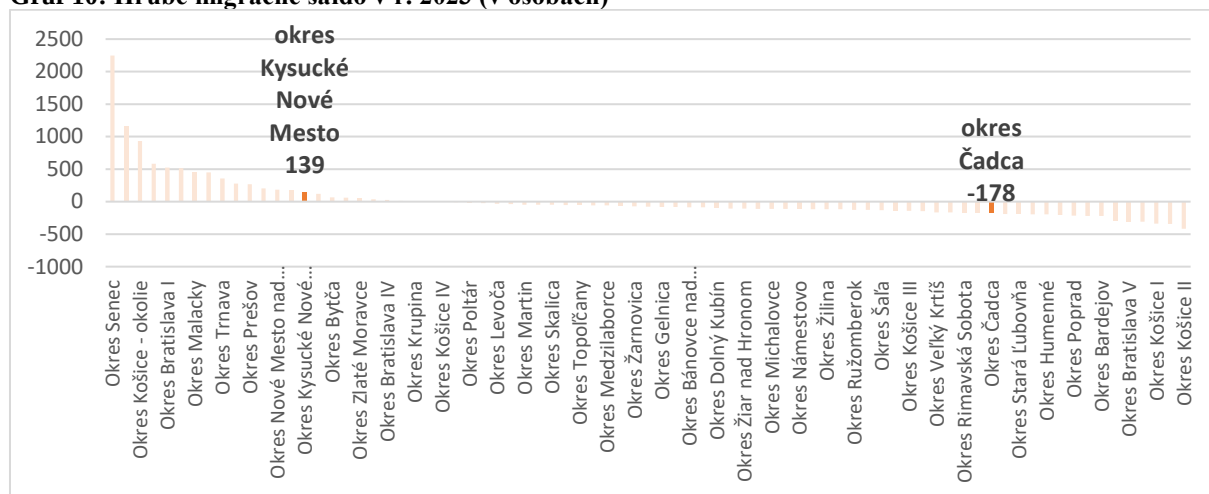

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

Tieto ukazovatele a ich porovnanie so Žilinským samosprávnym krajom, priemerom SR a ostatnými okresmi v SR, radí okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto medzi pomerne mladé okresy na Slovensku. Populačný potenciál okresu Čadca je nadpriemerný a pozitívny efekt demografického vývoja sa naplno neprejavuje len z dôvodu dosahovaného negatívneho

migračného salda. Naopak, populačný potenciál okresu Kysucké Nové Mesto je podpriemerný a negatívny efekt demografického vývoja sa naplno neprejavuje len z dôvodu dosahovaného pozitívneho migračného salda.

Graf 10: Hrubé migračné saldo v r. 2023 (v osobách)

* hrubé migračné saldo je rozdielom medzi počtom prisťahovaných osôb a počtom vysťahovaných osôb

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/!view/sk/vbd_dem/om7103mr/v_om7103mr_00_00_00_sk

Konkrétne to znamená, že za rok 2023 sa z okresu Čadca vysťahovalo 541 obyvateľov a prisťahovalo 363 obyvateľov, z okresu Kysucké Nové Mesto sa vysťahovalo 211 osôb a prisťahovalo 350 osôb.

Tab. 1: Štatistika vysťahovaných a prisťahovaných osôb za rok 2023

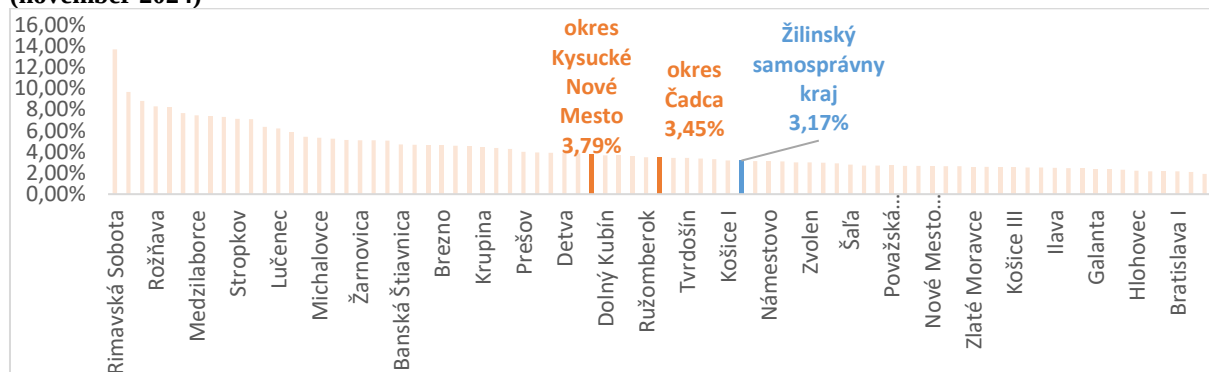
	Prist'ahovaní na trvalý pobyt (Osoba) 2023	Vysťahovaní z trvalého pobytu (Osoba) 2023	Hrubé migračné saldo
Okres Čadca	363	541	- 178
Okres Kysucké Nové Mesto	350	211	+ 139
Slovenská republika	57 167	55 766	+ 1 401

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/!view/sk/vbd_dem/om7103mr/v_om7103mr_00_00_00_sk

1.3 Vývoj nezamestnanosti

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v okrese Čadca v januári 2025 úroveň 3,45 %, čo je mierne nižšia úroveň ako priemer Slovenska. Miera nezamestnanosti v okrese Kysucké Nové Mesto dosiahla v januári 2025 úroveň 3,79 % čo bolo mierne vyššie ako priemer nezamestnanosti v Žilinskom samosprávnom kraji, a zároveň nižšie ako priemer Slovenska.

Graf 11: Podiel počtu uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte osôb v produktívnom veku (november 2024)

Zdroj: UPSVaR SR

Oba okresy prešli od vstupu do EÚ významne pozitívnu cestu v znižovaní nezamestnanosti a zaznamenávajú pomerne úspešný 20-ročný pokles miery evidovanej nezamestnanosti o takmer 62 %, resp. o takmer 77 %, oproti východiskovému stavu. Dynamika znižovania nezamestnanosti je v oboch okresoch na úrovni priemernej kumulatívnej dynamiky znižovania miery nezamestnanosti na Slovensku (-77 %).

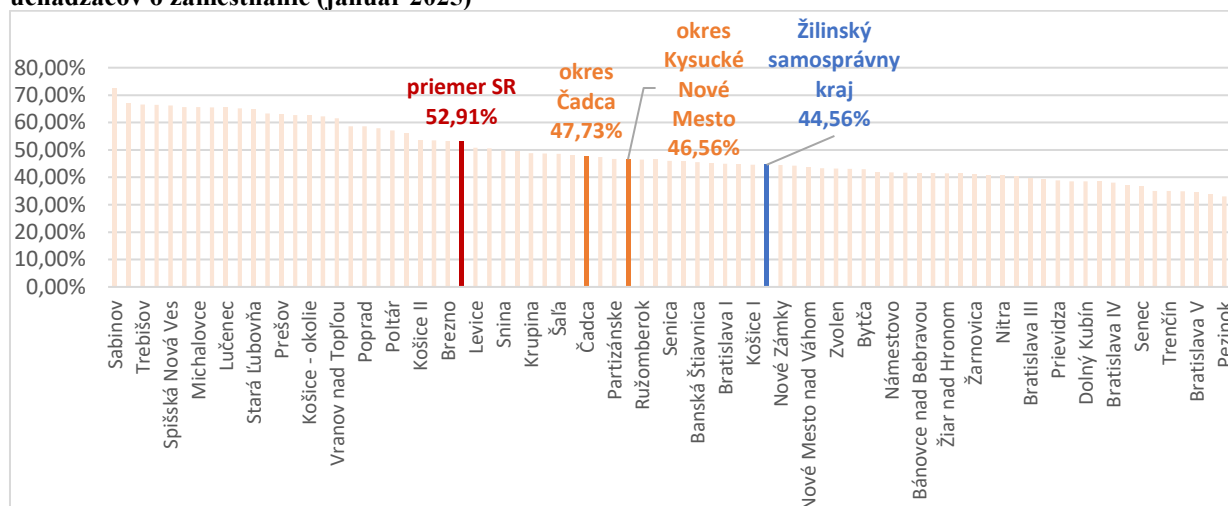
Tab. 2: Časové porovnanie úrovni nezamestnanosti od roku 2004

	január 04	január 09	január 25
okres Čadca	14,03 %	6,72 %	3,45 %
okres Kysucké Nové Mesto	16,61 %	9,12 %	3,79 %
Žilinský samosprávny kraj	14,55 %	6,68 %	3,17 %
priemer SR	16,60 %	9,03 %	3,92 %

Zdroj: UPSVaR SR

Dynamika znižovania miery nezamestnanosti v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto spomaľuje a dobieha ju priemer Slovenska. Faktorom tohto stavu je dosiahnutie kriticky nízkej miery nezamestnanosti vzhľadom na vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva, čo dokumentuje aj podiel evidovaných nezamestnaných, ktorí nemali zamestnanie pred zaradením do evidencie nezamestnaných, na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie.

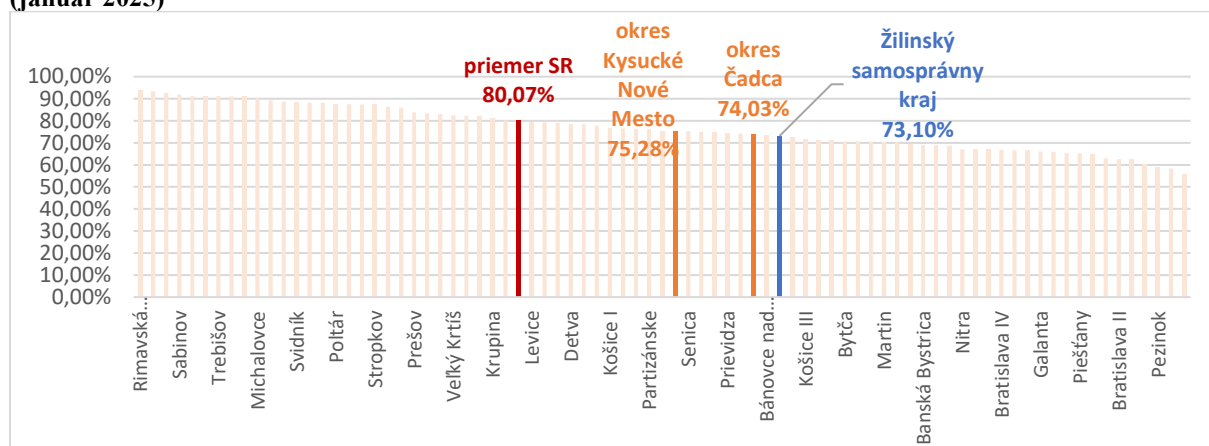
Graf 12: Podiel počtu uchádzačov o zamestnanie bez predchádzajúceho zamestnania na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie (január 2025)

Zdroj: UPSVaR SR

Potvrdením zhoršovania trendu štrukturálnej nezamestnanosti v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto je podiel počtu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie. Tento ukazovateľ sa približuje k priemeru SR, čo ukazuje, že okresy sa pomerne úspešne vysporiadali so štrukturálnou nezamestnanosťou, avšak pre ďalšie znižovanie nezamestnanosti je potrebné siahnuť po najrizikovejších skupinách nezamestnaných.

Graf 13: Podiel znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie (január 2025)

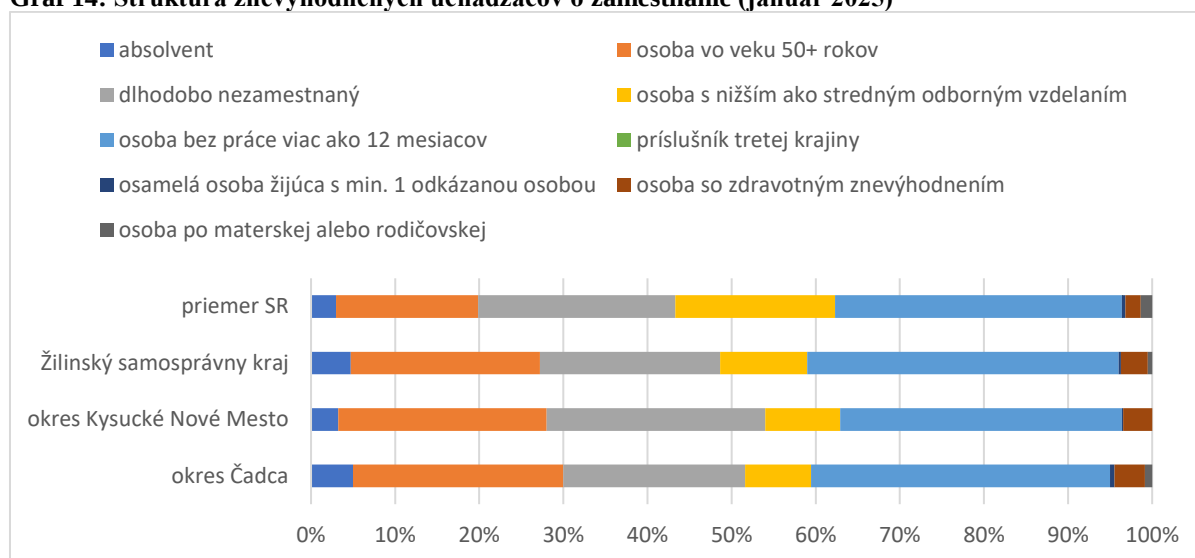

Zdroj: UPSVaR SR

Štruktúra znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a jej porovnanie v prípade okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto s celoslovenským priemerom ukazuje, že najrizikovejšími skupinami nezamestnaných osôb sú:

- osoby vo veku 50+ rokov; a
- osoby bez práce viac ako 12 mesiacov.

Graf 14: Štruktúra znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (január 2025)

Zdroj: UPSVaR SR

Vzhľadom na výsledky analýzy štruktúry znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, štrukturálny nedostatok pracovných síl v Žilinskom samosprávnom kraji, ale aj v ostatných oblastiach Slovenska, ako aj vzhľadom na čiastkový záver analýzy podielu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, sa javí ako optimálne naštartovať program prípravy pracovnej sily pre nedostatkové profesie formou rekvalifikácií rizikových skupín obyvateľstva, medzi ktoré patria predovšetkým osoby vo veku 50+ rokov a osoby bez práce viac ako 12 mesiacov. Je potrebné zdynamizovať identifikáciu možností na financovanie týchto programov zo zdrojov EÚ, predovšetkým z Programu Slovensko, a to nad rámec aktuálne existujúcich programov.

1.4 Hospodárska aktivita

V Žilinskom samosprávnom kraji pôsobí celkovo 29 577 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 68 podnikov v samosprávnom kraji zamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetviach maloobchod, cestovný ruch a služby.

Tab. 3: Počet podnikov podľa odvetví a počtu zamestnancov v Žilinskom samosprávnom kraji

	do 9 zamestnancov	10 - 49 zamestnancov	50 - 249 zamestnancov	nad 250 zamestnancov	nezistený počet zamestnancov	CELKOM
Automobilový priemysel	14	7	14	10	8	53
Cestovný ruch a gastro	1 456	159	11	1	396	2 023
Doprava a logistika	862	103	14	4	178	1 161
Drevo a papier	307	59	8	2	77	453
Elektrotechnika	138	19	21	7	39	224
Energie a ťažba	102	18	6	3	46	175
Financie	618	10	0	0	199	827
Hazard	11	2	2	0	6	21
Chémia a plasty	66	21	14	4	17	122
Informačné technológie	1 064	39	8	1	336	1 448
Kovovýroba a hutníctvo	473	87	25	2	102	689
Maloobchod	1 958	96	9	11	523	2 597
Média, vydavateľstvá a kultúra	230	13	2	1	79	325
Nehnuteľnosti	1 255	35	3	0	795	2 088
Odevy a obuv	101	24	4	4	42	175
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	857	101	10	0	302	1 270
Potravinárstvo	161	45	12	2	33	253
Právo, poradenstvo a účtovníctvo	1 351	20	2	0	449	1 822
Predaj a údržba vozidiel	467	36	10	0	86	599
Projektovanie a inžiniering	781	16	4	0	237	1 038
Reklama	332	6	1	0	104	443
Služby	1 343	70	15	1	466	1 895
Spracovanie odpadov	65	9	8	0	19	101
Sprostredkovanie	595	23	6	0	285	909
Stavebníctvo	3 892	232	27	1	1 008	5 160
Strojárstvo	166	38	14	9	30	257
Školstvo a vzdelávanie	233	9	1	0	80	323
Telekomunikácie	53	5	0	0	10	68
Veľkoobchod	953	162	20	4	310	1 449
Výroba - ostatné	76	13	4	0	21	114
Vývoj a testovanie	217	22	3	0	63	305
Zdravotníctvo	1 068	58	7	1	56	1 190
CELKOM	21 265	1 557	285	68	6 402	29 577

Zdroj: databáza FINSTAT

Podniky v Žilinskom samosprávnom kraji vytvorili v roku 2023 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške takmer 6,3 mld. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stal automobilový priemysel. Navzdory veľkému počtu podnikov, spoločnosti pôsobiace v oblasti maloobchodu vytvorili v roku 2023 pridanú hodnotu len vo výške 271 mil. eur.

Podniky v Žilinskom samosprávnom kraji vygenerovali v roku 2023 tržby v celkovej výške 34,5 mld. eur a dosiahli zisk pred zdanením vo výške 1,887 mld. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 441 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 23 %.

Tab. 4: Hospodárske ukazovatele podnikov podľa odvetví v Žilinskom samosprávnom kraji

	Pridaná hodnota	Tržby (spolu)	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	Daň z príjmov z bežnej činnosti
Automobilový priemysel	1 659 184 848 €	12 312 270 956 €	635 525 620 €	140 931 667 €
Cestovný ruch a gastro	197 181 745 €	535 119 049 €	18 460 789 €	6 942 626 €
Doprava a logistika	185 868 819 €	722 677 503 €	37 952 978 €	10 756 277 €
Drevo a papier	185 400 795 €	1 146 543 007 €	-16 729 568 €	6 174 892 €
Elektrotechnika	299 484 680 €	1 549 082 773 €	61 795 200 €	14 616 491 €
Energie a ťažba	239 400 156 €	2 644 158 967 €	202 973 859 €	48 212 989 €
Financie	29 448 304 €	97 128 440 €	18 730 420 €	2 958 080 €
Hazard	180 327 427 €	225 633 196 €	95 812 214 €	20 504 956 €
Chémia a plasty	155 340 034 €	528 377 889 €	20 602 154 €	5 933 899 €
Informačné technológie	194 504 668 €	407 376 410 €	52 958 270 €	11 522 436 €
Kovovýroba a hutníctvo	245 834 883 €	950 385 554 €	54 687 449 €	15 105 889 €
Maloobchod	271 080 325 €	1 747 476 284 €	37 158 198 €	11 209 195 €
Média, vydavateľstvá a kultúra	21 484 225 €	86 525 956 €	-2 349 726 €	197 333 €
Nehnuteľnosti	192 275 012 €	438 731 606 €	105 577 220 €	14 622 243 €
Odevy a obuv	67 984 555 €	203 164 333 €	6 058 805 €	1 665 201 €
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	80 163 416 €	369 610 911 €	26 586 445 €	7 509 233 €
Potravinárstvo	118 959 204 €	546 543 828 €	27 841 724 €	6 557 554 €
Právo, poradenstvo a účtovníctvo	66 557 572 €	165 280 785 €	28 768 270 €	4 975 207 €
Predaj a údržba vozidiel	86 543 161 €	668 624 601 €	18 740 053 €	4 444 809 €
Projektovanie a inžiniering	60 508 640 €	202 544 588 €	20 016 535 €	5 359 991 €
Reklama	13 972 619 €	53 108 597 €	4 195 606 €	1 247 781 €
Služby	91 308 454 €	268 194 069 €	24 391 204 €	4 776 837 €
Spracovanie odpadov	42 291 061 €	129 645 226 €	8 529 606 €	2 044 952 €
Sprostredkovanie	58 826 152 €	331 237 869 €	14 880 673 €	3 645 834 €
Stavebníctvo	426 269 243 €	2 405 280 371 €	134 618 330 €	30 981 203 €
Strojárstvo	447 841 687 €	1 605 110 552 €	50 374 023 €	10 211 259 €
Školstvo a vzdelávanie	13 461 029 €	30 822 167 €	5 620 535 €	1 110 621 €
Telekomunikácie	7 190 526 €	18 518 995 €	1 861 048 €	443 157 €
Veľkoobchod	374 527 028 €	3 397 158 472 €	113 621 811 €	26 911 659 €
Výroba - ostatné	26 890 963 €	148 641 969 €	7 736 667 €	1 760 938 €
Vývoj a testovanie	47 109 620 €	109 332 467 €	14 168 629 €	2 959 151 €
Zdravotníctvo	238 108 932 €	499 631 187 €	56 273 398 €	14 243 171 €
Celkový súčet	6 325 329 783 €	34 543 938 577 €	1 887 438 439 €	440 537 531 €

Zdroj: databáza FINSTAT

V okrese Čadca pôsobí celkovo 2 846 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 3 podniky v okrese zamestnávajú 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetviach maloobchod, poľnohospodárstvo a zdravotníctvo.

Podniky v okrese Čadca vytvorili v roku 2023 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške 287 mil. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stalo potravinárstvo, nasledované automobilovým priemyslom a veľkoobchodom. Navzdory veľkému počtu podnikov, poľnohospodárske podniky vytvorili v roku 2023 pridanú hodnotu len vo výške 6,3 mil. eur.

Podniky v okrese Čadca vygenerovali v roku 2023 tržby v celkovej výške 1,27 mld. eur a dosiahli kumulatívny hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 74 mil. euro, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 18,9 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 25 %.

V okrese Kysucké Nové Mesto pôsobí celkovo 988 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 1 podnik v okrese zamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetviach stavebníctva a maloobchodu.

Tab. 5: Počet podnikov podľa odvetví a počtu zamestnancov v okrese Kysucké Nové Mesto

	do 9 zamestnancov	10 - 49 zamestnancov	50 - 249 zamestnancov	nad 250 zamestnancov	nezistený počet zamestnancov	CELKOM
Automobilový priemysel	2	0	1	0	0	3
Cestovný ruch a gastro	44	3	0	0	2	49
Doprava a logistika	35	5	1	0	7	48
Drevo a papier	8	3	0	0	3	14
Elektrotechnika	2	0	0	0	0	2
Energie a ťažba	2	2	0	0	0	4
Financie	14	0	0	0	5	19
Hazard	1	0	0	0	0	1
Chémia a plasty	2	1	0	0	1	4
Informačné technológie	26	0	0	0	6	32
Kovovýroba a hutníctvo	27	4	3	0	6	40
Maloobchod	81	3	0	0	14	98
Média, vydavateľstvá a kultúra	4	0	0	0	1	5
Nehnuteľnosti	27	0	0	0	13	40
Odevy a obuv	2	4	0	0	4	10
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	39	4	0	0	13	56
Potravinárstvo	4	1	0	0	4	9
Právo, poradenstvo a účtovníctvo	40	0	1	0	10	51
Predaj a údržba vozidiel	17	1	0	0	4	22
Projektovanie a inžiniering	16	0	0	0	4	20
Reklama	9	0	0	0	2	11
Služby	49	1	0	0	17	67
Spracovanie odpadov	4	0	1	0	0	5
Sprostredkovanie	14	3	1	0	8	26
Stavebníctvo	179	15	2	0	51	247
Strojárstvo	5	1	1	1	2	10
Školstvo a vzdelávanie	5	0	0	0	0	5
Telekomunikácie	4	0	0	0	0	4
Veľkoobchod	27	4	0	0	7	38
Výroba - ostatné	5	1	0	0	0	6
Vývoj a testovanie	7	0	0	0	0	7
Zdravotníctvo	34	1	0	0	0	35
CELKOM	735	57	11	1	184	988

Zdroj: databáza FINSTAT

Podniky v okrese Kysucké Nové Mesto vytvorili v roku 2023 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške 319 mil. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stalo strojárstvo, nasledované, s veľkým odstupom stavebníctvom.

Podniky v okrese Kysucké Nové Mesto vygenerovali v roku 2023 tržby v celkovej výške 1,34 mld. eur a dosiahli zisk pred zdanením vo výške 35,5 mil. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 10,4 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 29 %.

Prvých 50 najväčších podnikov v Žilinskom samosprávnom kraji z hľadiska celkových tržieb za rok 2023 generuje 58 % tržieb a 50 % dane z príjmov právnických osôb v kraji.

Tab. 6: 50 najväčších podnikov v Žilinskom samosprávnom kraji podľa tržieb v roku 2023

Názov podniku	Odvetvie	Veľkostná kategória podniku	Mesto	Tržby (spolu)	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	Daň z príjmov z bežnej činnosti
Kia Slovakia s. r. o.	Automobilový priemysel	3000-3999 zamestnancov	Teplička nad Váhom	8 013 815 000 €	494 413 000 €	104 282 000 €
Mobis Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	2000-2999 zamestnancov	Gbeľany	1 983 429 000 €	78 674 000 €	17 108 000 €
Stredoslovenská energetika, a. s.	Energie a ťažba	250-499 zamestnancov	Žilina	1 824 903 254 €	28 128 529 €	6 520 647 €
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	Strojárstvo	4000-4999 zamestnancov	Kysucké Nové Mesto	755 260 000 €	9 269 000 €	3 550 000 €
Mondi SCP, a.s.	Drevo a papier	1000-1999 zamestnancov	Ružomberok	690 225 000 €	-24 627 000 €	1 281 000 €
Panasonic Industrial Devices Slovakia s.r.o.	Elektrotechnika	2000-2999 zamestnancov	Trstená	650 236 486 €	5 835 914 €	1 314 227 €
Visteon Electronics Slovakia s. r. o.	Elektrotechnika	500-999 zamestnancov	Námestovo	297 827 416 €	14 663 340 €	3 201 641 €
SJG Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	150-199 zamestnancov	Lietavská Lúčka	293 169 451 €	2 288 518 €	736 113 €
SUNGWOO HITECH Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Žilina	285 777 137 €	253 681 €	97 575 €
Stredoslovenská distribučná, a.s.	Energie a ťažba	1000-1999 zamestnancov	Žilina	278 006 000 €	130 049 000 €	30 942 000 €
Hyundai Steel Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	50-99 zamestnancov	Gbeľany	256 461 768 €	727 287 €	184 603 €
Hyundai Transys Slovakia s. r. o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Žilina	253 341 977 €	10 860 424 €	2 784 058 €
PRODCEN DHOLLANDIA, s. r. o.	Automobilový priemysel	500-999 zamestnancov	Predmier	225 128 098 €	32 599 851 €	6 849 775 €
COOP Jednota - Logistické centrum, a. s.	Veľkoobchod	200-249 zamestnancov	Horný Hričov	208 042 391 €	1 642 339 €	383 981 €
TIPSPORT SK, a.s.	Hazard	50-99 zamestnancov	Žilina	202 043 780 €	95 683 828 €	20 090 643 €
FERONA Slovakia, a.s.	Veľkoobchod	150-199 zamestnancov	Žilina	198 487 910 €	815 700 €	437 166 €
DONGHEE Slovakia, s.r.o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Strečno	175 696 480 €	3 233 943 €	1 686 185 €
MAHLE Behr Námestovo s.r.o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Námestovo	167 624 193 €	-10 103 303 €	
G&E Trading, a.s.	Energie a ťažba	3-4 zamestnanci	Žilina	165 916 833 €	1 472 433 €	369 933 €
Metsa Tissue Slovakia s.r.o.	Drevo a papier	250-499 zamestnancov	Žilina	142 329 298 €	11 844 066 €	3 468 153 €
COOP Jednota Žilina, spotrebné družstvo	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Žilina	139 695 968 €	4 952 774 €	1 032 071 €

COOP Jednota Čadca, spotrebné družstvo	Maloobchod	1000-1999 zamestnancov	Čadca	136 383 734 €	4 147 035 €	778 361 €
Tatry mountain resorts, a.s.	Cestovný ruch a gastro	500-999 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	135 617 000 €	4 062 000 €	1 350 000 €
AT Computer, s.r.o.	Veľkoobchod	25-49 zamestnancov	Žilina	131 186 826 €	393 985 €	84 253 €
SAKER, s.r.o.	Veľkoobchod	100-149 zamestnancov	Horný Hričov	115 739 905 €	3 346 409 €	810 698 €
Kofola a.s.	Potravinárstvo	250-499 zamestnancov	Rajecká Lesná	111 970 453 €	12 732 715 €	2 828 824 €
TSR Slovakia, s.r.o.	Veľkoobchod	50-99 zamestnancov	Bytča	104 312 752 €	846 681 €	215 059 €
Eltek s.r.o.	Elektrotechnika	500-999 zamestnancov	Liptovský Hrádok	104 115 659 €	2 534 911 €	337 386 €
Stavebniny DEK s.r.o.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Žilina	100 794 809 €	2 683 310 €	614 066 €
SLOVWOOD Ružomberok, a.s.	Veľkoobchod	20-24 zamestnancov	Ružomberok	99 997 382 €	348 411 €	88 040 €
Miba Sinter Slovakia s.r.o.	Kovovýroba a hutníctvo	500-999 zamestnancov	Dolný Kubín	98 750 134 €	11 692 121 €	2 492 851 €
MTS, spol. s r.o.	Strojárstvo	500-999 zamestnancov	Krivá	98 383 016 €	9 058 242 €	
ŽP EKO QELET a.s.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Martin	95 102 905 €	614 487 €	133 972 €
ŽOS Vrútky a.s.	Strojárstvo	500-999 zamestnancov	Vrútky	92 474 373 €	1 197 988 €	323 368 €
Zberné suroviny Žilina a.s.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Žilina	88 755 815 €	-2 813 417 €	-153 826 €
DAECHANG SEAT SK s. r. o.	Automobilový priemysel	200-249 zamestnancov	Kysucké Nové Mesto	86 817 124 €	3 079 368 €	741 162 €
Ryba Žilina, spol. s r.o.	Veľkoobchod	50-99 zamestnancov	Žilina	86 787 687 €	136 901 €	54 108 €
LIBEX, s.r.o.	Veľkoobchod	200-249 zamestnancov	Žilina	86 783 817 €	3 951 925 €	834 632 €
CBA VEREX, a.s.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	84 006 132 €	2 407 140 €	486 860 €
HYDAC Electronic, s.r.o.	Elektrotechnika	250-499 zamestnancov	Tvrdošín	81 337 278 €	5 851 206 €	1 238 140 €
COOP Jednota Liptovský Mikuláš, spotrebné družstvo	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	80 905 906 €	725 700 €	171 746 €
Unilabs Slovensko, s. r. o.	Zdravotníctvo	500-999 zamestnancov	Martin	79 786 963 €	-5 098 050 €	294 482 €
KORUNA s.r.o.	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Žilina	78 886 071 €	1 743 658 €	365 106 €
VOMS SK, s. r. o.	Maloobchod	50-99 zamestnancov	Žilina	76 286 040 €	2 584 365 €	538 334 €
OFZ, a.s.	Kovovýroba a hutníctvo	150-199 zamestnancov	Oravský Podzámok	74 848 820 €	-7 918 720 €	671 874 €
Savencia Fromage & Dairy SK, a. s.	Potravinárstvo	250-499 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	73 964 592 €	-1 974 764 €	-415 749 €
KINEX BEARINGS, a.s.	Strojárstvo	500-999 zamestnancov	Bytča	73 029 354 €	1 189 797 €	408 894 €
COOP LC SEVER, a.s.	Maloobchod	100-149 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	71 376 587 €	124 845 €	31 356 €
GATE, a.s.	Maloobchod	250-499 zamestnancov	Ružomberok	71 126 711 €	1 899 854 €	32 897 €
Hyundam Slovakia, s. r. o.	Výroba - ostatné	100-149 zamestnancov	Žilina	69 608 389 €	1 526 645 €	242 185 €

Zdroj: databáza FINSTAT

POSKYTNUTÁ INVESTIČNÁ POMOC OD ROKU 2012

Investičná pomoc poskytnutá v okrese Čadca:

Spoločnosť	Rok	Lokalita	Investičné náklady (mil. eur)	Nové miesta	Dotácia na DHM (mil. eur)	Daňová úľava (mil. eur)	Pomoc spolu (mil. eur)	Sektor/aktivita
eliastech s.r.o.	2017	Krásno nad Kysucou	16,99	240	0,20	5,70	5,90	Rozšírenie výroby plastových modulov pre časti interiérov a exteriérov automobilov

Poznámka: DHM - dlhodobý hmotný majetok

Investičná pomoc poskytnutá v okrese Kysucké Nové Mesto:

Spoločnosť	Rok	Lokalita	Investičné náklady (mil. eur)	Nové miesta	Pomoc - daňová úľava (mil. eur)	Sektor/aktivita
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	2014	Kysucké Nové Mesto	19,95	112	3,36	Rozšírenie závodu na výrobu guľôčkových ložísk pre automobilový a iný priemysel
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	2021	Kysucké Nové Mesto	13,36	55	5,37	Rozšírenie technologického centra v oblasti sekvenčného testovania mechatronických produktov pre e-mobilitu
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	2024	Kysucké Nové Mesto	22,62	11	3,00	Rozšírenie výroby predných a zadných elektrických osí pre e-mobilitu

ÚSPEŠNE VYKÁZANÉ PROJEKTY SARIO

Úspešne vykázané projekty SARIO v okrese Čadca od roku 2014:

Projekt	Rok vykázania SARIO	Lokalita	Výška investície (mil. eur)	Počet NPM	Sektor/aktivita
Seoyon E-HWA	2017	Čadca	31	450	Automobilový priemysel/ Výroba interiérových a exteriérových dielov pre automobilový priemysel

Poznámka: NPM – novovytvorené pracovné miesta

Úspešne vykázané projekty SARIO v okrese Kysucké Nové Mesto od roku 2014:

Projekt	Rok vykázania SARIO	Lokalita	Výška investície (mil. eur)	Počet NPM	Sektor/aktivita
Zizin (expanzia)	2022	Kysucké Nové Mesto	3,00	5	Papierenský priemysel/ výroba hygienických a toaletných výrobkov z papiera

PREHLAD PRIEMYSELNÝCH NEHNUTEĽNOSTÍ V DATABÁZE SARIO

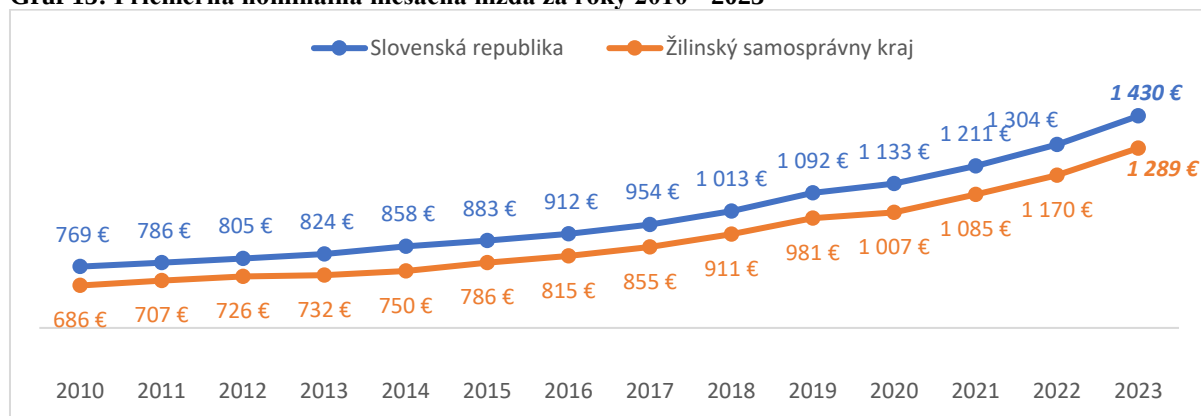
Registrované nehnuteľnosti v okrese Čadca:

Nehnuteľnosť- názov	Lokalita	Vlastníctvo	Typ nehnuteľnosti	Voľná plocha (m ²)
Raková	Raková	súkromné	brownfield	2 000
Čadca priemyselný park	Čadca	súkromné/mestské	brownfield	0
Čadca	Čadca	súkromné	brownfield	2 500
Oščadnica	Oščadnica	súkromné	brownfield	100 000
Krásno nad Kysucou (priemyselný park)	Krásno nad Kysucou	súkromné	greenfield	20 855

1.5 Priemerná mzda

Vzhľadom na to, že najvyššia dostupná granularita údajov o priemernej mzde je na úrovni odvetví v členení SK NACE a samosprávnych krajov, pri popise mesačnej hrubej priemernej mzdy v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto pristupujeme na úrovni Žilinského samosprávneho kraja.

Graf 15: Priemerná nominálna mesačná mzda za roky 2010 - 2023

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SK_WIN/np3104rr/v_np3104rr_00_00_00_sk

Rozdiel medzi priemernou mzdou na Slovensku a v Žilinskom samosprávnom kraji sa pohybuje okolo 10 % v neprospech Žilinského samosprávneho kraja, pričom negatívny rozdiel sa znižuje len veľmi mierne.

Tab. 7: Priemerná nominálna hrubá mesačná mzda podľa odvetví SK NACE v roku 2023

2023	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1 324 €	1 557 €	1 446 €	1 432 €	1 350 €	1 418 €	1 278 €	1 265 €
Ťažba a dobývanie	2 172 €	1 915 €	1 496 €	N/A	1 554 €	1 501 €	1 309 €	1 578 €
Priemyselná výroba	2 122 €	1 655 €	1 665 €	1 585 €	1 702 €	1 445 €	1 327 €	1 640 €
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3 153 €	2 404 €	2 250 €	2 492 €	2 250 €	2 060 €	1 695 €	2 074 €
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1 821 €	1 495 €	1 357 €	1 322 €	1 414 €	1 420 €	1 247 €	1 450 €

Stavebníctvo	1 781 €	1 201 €	1 294 €	1 155 €	1 335 €	1 331 €	1 065 €	1 402 €
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	1 926 €	1 360 €	1 314 €	1 371 €	1 362 €	1 255 €	1 235 €	1 247 €
Doprava a skladovanie	1 896 €	1 457 €	1 280 €	1 254 €	1 386 €	1 433 €	1 346 €	1 421 €
Ubytovacie a stravovacie služby	1 045 €	981 €	927 €	811 €	977 €	885 €	936 €	861 €
Informácie a komunikácia	3 042 €	2 001 €	1 809 €	1 725 €	1 887 €	2 241 €	1 436 €	2 204 €
Finančné a poisťovacie činnosti	2 786 €	1 928 €	1 909 €	1 849 €	1 876 €	1 838 €	1 806 €	1 929 €
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 923 €	1 096 €	1 401 €	1 380 €	1 540 €	1 475 €	1 305 €	1 267 €
Odborné, vedecké a technické činnosti	2 255 €	1 468 €	1 584 €	1 489 €	1 614 €	1 241 €	1 136 €	1 509 €
Administratívne a podporné služby	1 669 €	1 313 €	1 062 €	1 085 €	1 179 €	1 072 €	1 055 €	1 289 €
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2 300 €	1 683 €	1 623 €	1 630 €	1 705 €	1 653 €	1 596 €	1 670 €
Vzdelávanie	1 515 €	1 478 €	1 394 €	1 426 €	1 387 €	1 409 €	1 455 €	1 523 €
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	2 093 €	1 674 €	1 645 €	1 761 €	1 877 €	1 703 €	1 612 €	1 852 €
Umenie, zábava a rekreácia	1 560 €	1 200 €	1 186 €	1 171 €	1 239 €	1 286 €	1 348 €	1 188 €
Ostatné činnosti	1 452 €	1 125 €	1 451 €	950 €	1 273 €	1 111 €	945 €	1 260 €

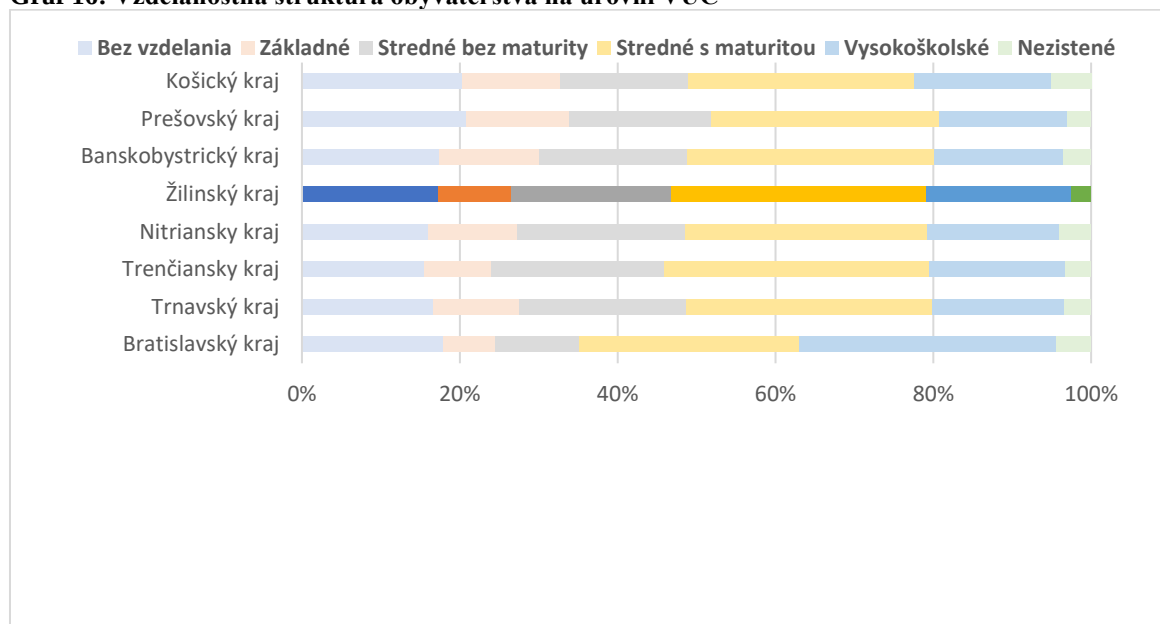
Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/np3104rr/v_np3104rr_00_00_00_sk

Rozkladom priemernej mesačnej hrubej nominálnej mzdy v národnom hospodárstve na jednotlivé odvetvia, podľa klasifikácie SK NACE je zrejmé, že v Žilinskom samosprávnom kraji dosahujú zamestnanci mzdy nad úrovňou priemeru Slovenska, a to vo väčšine odvetví. V porovnaní s ostatnými kraji dosahuje v Žilinskom samosprávnom kraji priemerná mzda najnižšiu úroveň v odvetví vzdelávania.

1.6 Vzdelávanie

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Žilinského samosprávneho kraja je charakteristická priemerným podielom vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva, mierne podpriemerným podielom stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva a nadpriemerným podielom nevzdelaného obyvateľstva.

Graf 16: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva na úrovni VÚC

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7054rr/v_om7054rr_00_00_00_sk

Okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto sú z hľadiska potenciálu pracovnej sily charakteristické, podobne ako celý Žilinský samosprávny kraj, relatívne silnou vrstvou vysokoškolsky a stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva, pričom patria medzi okresy s veľmi významným podielom obyvateľstva s ukončeným stredným odborným vzdelaním s maturitou.

Analýza vybavenosti Žilinského samosprávneho kraja školskou infraštruktúrou ukazuje, že kapacity vzdelávacích inštitúcií sú v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto priemerné, a to v predškolskom vzdelávaní, základnom vzdelávaní, a podpriemerné vo všeobecnom stredoškolskom vzdelávaní a čiastočne podpriemerné v stredoškolskom odbornom vzdelávaní.

Tab. 5: Prepočet kapacít škôl na mernú jednotku

kapacita školských zariadení	prepočet na mernú jednotku	Žilinský samosprávny kraj	okr. Čadca	okr. Kysucké Nové Mesto	Priemer SR
materské školy	na 1 dieťa vo veku 3-5 rokov	0,96	0,90	1,04	0,99
základné školy	na 1 žiaka vo veku 6 - 15 rokov	1,09	0,83	0,85	0,84
stredné odborné školy	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,68	0,28	1,49	0,64
gymnázia	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,36	0,23	0,13	0,36

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/statisticka-rocenka-publikacia.html?page_id=9580; https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7006rr/v_om7006rr_00_00_00_sk

Vzdelávanie je v okrese Čadca zabezpečované prostredníctvom 36 materských škôl s celkovou kapacitou 2 427 detí, 32 základných škôl s celkovou kapacitou 7 230 žiakov, 6 stredných odborných škôl s celkovou kapacitou 2 074 žiakov a 2 gymnázií s celkovou kapacitou 840 žiakov.

V okrese Kysucké Nové Mesto je vzdelávanie zabezpečované prostredníctvom 16 materských škôl s celkovou kapacitou 1 066 detí, 13 základných škôl s celkovou kapacitou 2 851 žiakov, 4 stredných odborných škôl s celkovou kapacitou 1 947 žiakov a 1 gymnázia s kapacitou 174 žiakov.

Tab. 9: Počet a kapacita škôl v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

	okres Čadca	okres Kysucké Nové Mesto
materské školy		
počet	36	16
kapacita žiakov (celodenná kapacita)	2 427	1 066
základné školy		
počet	32	13
kapacita žiakov	7 230	2 851
Gymnázia		
počet	2	1
kapacita žiakov	840	174
stredné odborné školy		
počet	6	4
kapacita žiakov	2 074	1 947

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/statisticka-rocenka-publikacia.html?page_id=9580

1.7 Sociálne služby

V Žilinskom samosprávnom kraji poskytuje služby 933 zariadení sociálnych služieb s celkovou kapacitou 10 047 osôb. Na základe analýzy kapacít a potrieb sociálnych služieb je možné konštatovať, že významne nedostatočné sú v Žilinskom samosprávnom kraji predovšetkým kapacity:

- nocľahární;
- opatrovateľskej služby;
- zariadení dočasnej starostlivosti o deti.

Tab. 60: Podrobná štatistika kapacít zariadení sociálnych služieb v Žilinskom samosprávnom kraji

	kapacita sociálnych zariadení	merná jednotka	prepočet na mernú jednotku	SR kapacity na m.j.
denné centrum	1 152	na 1000 dôchodcov	8	1 152
denný stacionár	217	na 1000 dôchodcov	2	217
domov na polceste	28	na 1000 osôb	0,04	28
domov sociálnych služieb	1 464	na 1000 osôb	2,12	1 464
integračné centrum	0	na 1000 osôb	0,00	0
jedáleň	1 218	na 1000 osôb	1,77	1 218
komunitné centrum	413	na 1000 osôb	0,60	413
krízová pomoc poskytovaná telekomunik. tech.	0	na 1000 osôb	0,00	0
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	0	na 1000 osôb	0,00	0
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	193	na 1000 osôb	0,28	193
nízkoprahové denné centrum	122	na 1000 osôb	0,18	122
nocľaháreň	181	na 1000 osôb	0,26	181
odľahčovacia služba	0	na 1000 osôb	0,00	0
opatrovateľská služba	0	na 1000 osôb	0,00	0
podpora samostatného bývania	0	na 1000 osôb	0,00	0
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	0	na 1000 osôb	0,00	0
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	0	na 1000 osôb	0,00	0
požičiavanie pomôcok	0	na 1000 osôb	0,00	0
práčovňa	0	na 1000 osôb	0,00	0
prepravná služba	0	na 1000 osôb	0,00	0
rehabilitačné stredisko	2	na 1000 osôb	0,00	2
služba na podporu zosúladovania rod. a prac. života	57	na 1000 osôb	0,08	57
služba včasnej intervencie	24	na 1000 osôb	0,03	24
sociálna rehabilitácia	0	na 1000 osôb	0,00	0

sociálne poradenstvo - špecializované	0	na 1000 osôb	0,00	0
sociálne poradenstvo - základné	0	na 1000 osôb	0,00	0
sprievodcovská služba a predčítateľská služba	0	na 1000 osôb	0,00	0
sprostredkovanie osobnej asistencie	0	na 1000 osôb	0,00	0
sprostredkovanie tlmočnickej služby	0	na 1000 osôb	0,00	0
stredisko osobnej hygieny	0	na 1000 osôb	0,00	0
špecializované zariadenie	1 632	na 1000 osôb	2,37	1 632
terénna sociálna služba krízovej intervencie	0	na 1000 osôb	0,00	0
tlmočnická služba	0	na 1000 osôb	0,00	0
útulok	310	na 1000 osôb	0,45	310
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	na 1000 detí do 15 rokov	0,00	0
zariadenie núdzového bývania	160	na 1000 osôb	0,23	160
zariadenie opatrovateľskej služby	266	na 1000 osôb	0,39	266
zariadenie podporovaného bývania	26	na 1000 osôb	0,04	26
zariadenie pre seniorov	2 093	na 1000 dôchodcov	15	2 093
zariadenie starostlivosti o deti do 3 r. veku dieťaťa	489	na 1000 detí do 3 rokov	16	489
Celkový súčet	10 047		N/A	10 047

Zdroj: <https://sos.mpsvr.gov.sk/pm/poskytovatel-sos>

1.8 Cestovný ruch a kultúrne dedičstvo

• Cestovný ruch v Žilinskom kraji

Územie Žilinského kraja disponuje primárnou ponukou vhodnou pre rozvoj cestovného ruchu. Povrch kraja je prevažne hornatý s relatívne vysokou priemernou nadmorskou výškou. Prevažná časť Žilinského kraja patrí do chladnej klimatickej oblasti, kotliny a nižšie položené doliny do mierne teplej oblasti. Lesy pokrývajú viac ako 50 % rozlohy územia.

Do územia Žilinského kraja zasahujú štyri národné parky, a to Tatranský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Veľká Fatra a Národný park Malá Fatra. V kraji sú tri chránené krajinné oblasti (Strážovské vrchy, Kysuce a Horná Orava), 57 národných prírodných rezervácií, 38 prírodných rezervácií, 40 prírodných pamiatok, 18 národných prírodných pamiatok, 17 chránených areálov a 7 chránených vtáčích území. Súčasťou prírodných predpokladov sú 4 sprístupnené jaskyne (Demänovská ľadová jaskyňa, Demänovská jaskyňa slobody, Brestovská jaskyňa, Važecká jaskyňa) z 13 jaskýň v Správe slovenských jaskýň (ŠOP SR SSJ) (31 %), ďalej sú to Stanišovská jaskyňa a Medvedia štôlna.

Región Kysuce

Región Kysuce sa rozprestiera v severozápadnej časti Slovenskej republiky na rozlohe 934 km², na území dvoch administratívnych celkov, a to okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto, čo predstavuje 1,9 % rozlohy Slovenskej republiky. Región leží na rozhraní troch štátov – Slovenska, Česka a Poľska. Na východe hraničí s okresom Námestovo a Dolný Kubín, na juhu s okresom Žilina a na juhozápade s okresmi Považská Bystrica a Bytča. Región tvorí spolu 33 obcí a 4 mestá. Územie regiónu sa vyznačuje vysokou členitosťou reliéfu s nadmorskými výškami od 323 m n. m. v „Kysuckej bráne“ do 1 236 m n. m. (vrchol Veľkej Rače).

Prírodné predpoklady

Územie regiónu sa vyznačuje značnou členitosťou reliéfu s nadmorskými výškami od 323 m n. m. v „Kysuckej bráne“ do 1 236 m n. m. (vrchol Veľkej Rače). Región disponuje viacerými predpokladmi pre pešiu turistiku, náučnými chodníkmi a cyklotrasami. Značené turistické trasy vedú napr. na vrch Veľký Javorník, Biely Kríž, trasy Prírodnou rezerváciou Veľký Polom, výstup na vrch Veľká Rača z Oščadnice alebo túra na Trojmedzie, miesto, kde sa stretávajú hranice troch štátov. V regióne sú vybudované náučné chodníky, ako napr. Náučný chodník ku

prameňu Kysuce, chodník Za Milošovskými guľami, náučný chodník ku Klokočovskému skáliu alebo Náučný chodník Jozefa Kronera. K prírodným zaujímavostiam regiónu patrí aj národná prírodná pamiatka, ropný prameň v Korní.

Územím regiónu prechádza približne 140 km dlhá Kysucká cyklomagistrála, ktorá sa napája na Oravskú cyklomagistrálu. K cyklotrasám patrí aj napr. okruh Vysokou nad Kysucou, Staškov - Vysoká nad Kysucou, Cyklotrasa vzájomnosti Raková, Oščadnica Vyšný koniec – Švancare, okolie Oščadnice, Budatín - Krásno nad Kysucou a Varín - Kysucké Nové Mesto. V stredu vo Veľkej Rači sa nachádza aj najdlhšia bobová dráha na Slovensku, zjazd pre horské kolobežky a vhodné podmienky pre ďalšie športové aktivity. Podmienky na turistiku a cykloturistiku sú aj pri vodnej nádrži Nová Bystrica, ktorá slúži ako zásobáreň pitnej vody. Podmienky na kúpanie poskytuje mestská plaváreň v Čadci.

Územím regiónu preteká rieka Kysuca, ktorá má minimálne podmienky na splav, pri jej prameni je vybudovaný turistický chodník. K minerálnym prameňom patrí Bukovský minerálny prameň a Vojtovské minerálne pramene. Viaceré územia a menšie vodné toky v regióne poskytujú vhodné predpoklady pre pozorovanie fauny a flóry. Prírodné predpoklady regiónu dopĺňajú rozľadne, ako napr. rozľadňa Mikovčákova rozľadňa na Kamenitom, drevená rozľadňa Stratenec, Bobovec, rozľadňa Tábor, rozľadňa na Martákovom kopci, rozľadňa na Luboch a vyhliadková plošina na Veľkej Rači. Lyžiarske stredisko Snow Paradise Veľká Rača v Oščadnici patrí k vyhľadávaným strediskám na Slovensku. Stredisko Ski Makov ponúka šesť zjazdoviek ľahkej a stredne ťažkej obťažnosti. Podmienky na bežecké lyžovanie ponúka napr. najznámejšia bežecká trasa na Kysuciach - Javornícka lyžiarska bežecká magistrála, Kysucká lyžiarska magistrála, trasy v obci Vysoká nad Kysucou, v obci Čierne a v prípade vhodných podmienok Bystrická cyklomagistrála. V regióne Kysuce je spolu 6 lyžiarskych stredísk, z toho 1 národného a 5 stredísk regionálneho významu.

Kultúrno-historické predpoklady

Kysucké múzeum v Čadci je regionálne kultúrno-osvetové zariadenie so zameraním na múzejnú dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti, vedy a techniky, kultúry a umenia regiónu Kysuce. Súčasťou múzea sú vysunuté expozície Múzea kysuckej dediny, historická lesná úvratňová železnica, Kaštieľ Radoľa a Vlastivedné múzeum v Krásne nad Kysucou. Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici – Vychylovke prezentuje obytné a hospodárske budovy, technické a sakrálné stavby z viacerých kysuckých obcí a kopaničiarsky spôsob osídlenia.

V interiéroch vybraných objektov sú inštalované pôvodné zariadenia. Historická lesná úvratňová železnica tvorí organickú súčasť Múzea kysuckej dediny a predstavuje zachovanú časť bývalej Kysucko-oravskej lesnej železnice. V súčasnosti je jednou z mála fungujúcich historických úvratňových železníc.

Vysunutou expozíciou Kysuckého múzea je aj renesančný kaštieľ Radoľa, ktorý patrí k najstarším historickým objektom regiónu. Ku kultúrnym zariadeniam regiónu patrí aj Vlastivedné múzeum v Krásne nad Kysucou, ktoré sa zameriava na dejiny regiónu od praveku, renesancie po novovek a kozmický vek, Galéria v Čadci, Kysucká galéria v areáli kaštieľa v Oščadnici a Kysucká hvezdáreň v Kysuckom Novom Meste, Mestské múzeum Karola Točíka v Turzovke, Umelecká galéria vo Vysokej nad Kysucou, prípadne pamätná izba E. A. Cernana vo Vysokej nad Kysucou. V Starej Bystrici je situovaná najväčšia drevená socha na Slovensku – Slovenský orloj, ktorého srdce tvorí tzv. astroláb – ciferník s astronomickými údajmi. Osobitnú kultúrnu hodnotu majú viaceré lokality zachytávajúce tradičný spôsob života v osadách a chotároch regiónu Kysuce, ako napr. okolie Oščadnice (Kyčera, Zadedová, U Haladeji), Staškov (Jelitov, Na Michalke), Klokočov (U Varmusov, Biely Kríž), Korná (Slezákovci, Živčáková, Muchovci) a Makov (U papaji, Greguše). Ku sakrálnym pamiatkam regiónu patrí napr. Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v Turzovke, Farský kostol sv. Bartolomeja v Čadci, Kalvária Sedembolestnej Panny Márie v Skalitom, Kostol a Kalvária

v Oščadnici. Vyhľadávaným pútnickým miestom je Mariánske pútnické miesto Živčáková a Staškov – Jelitov, kaplnka sv. Anny.

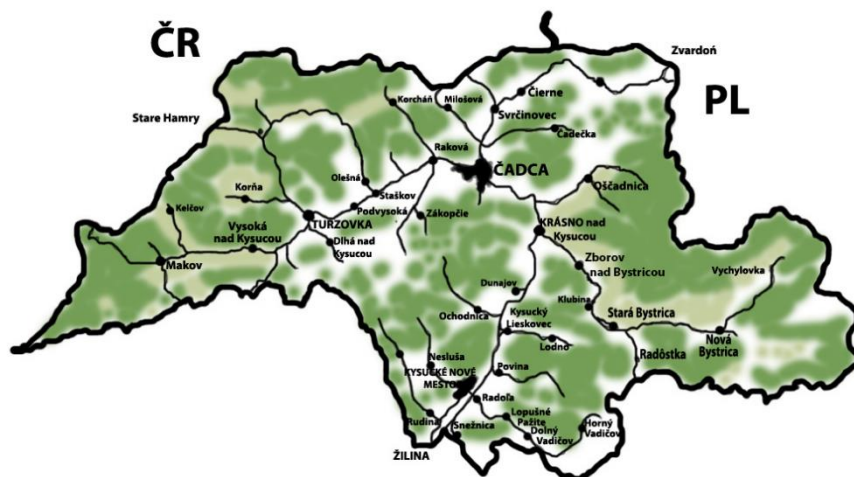
Organizované podujatia: V regióne sa pravidelne organizuje druhý najstarší maratón na Slovensku – Kysucký maratón, Turzovské leto, Goralské slávnosti v obci Skalité, Jánske ohne, Oslavy zvrchovanosti v Starej Bystrici a ďalšie podujatia miestneho významu v kysuckých obciach. Regiónom prechádza hlavný dopravný ťah do Česka, ktorý je pravidelne nadmerne zaťažený a dôležité železničné spojenie s Českou republikou. Koncom roka 2020 bol sprístupnený úsek diaľnice D3. Severná časť regiónu má horšiu dopravnú dostupnosť.

SWOT analýza potenciálu cestovného ruchu v regióne Kysuce

Silné stránky	Slabé stránky
- Autentické prírodné prostredie - Autentická kultúra regiónu - Kľudné prostredie ako vnímané pozitívum	- Absencia širšej predstavy o destinácii - Nedostatočne vybudovaná dopravná infraštruktúra - Nedostatočná finančná podpora cestovného ruchu - Nižšia úroveň destinačného manažmentu - Personálne poddimenzovanie OOCR (obmedzenie v rámci inštitucionálneho zabezpečenia rozvoja cestovného ruchu)
Príležitosti	Ohrozenia
- Zvýšený dopyt po digitálnom detoxe - Rozvoj ekoturizmu a agroturizmu - Rast spolupráce a koordinácie aktivít s rozvinutými regiónmi Žilinského kraja - Dobudovanie cyklistickej infraštruktúry - Spolupráca s KOČR na koordinácii v tvorbe a distribúcii produktu a marketingovej komunikácii destinácie	- Preťaženosť dopravy a s tým spojené obmedzenia - Nadmerné lesné hospodárstvo a zničenie prírodného prostredia - Cestovný ruch nie je vnímaný miestnymi obyvateľmi ako perspektívna súčasť rozvoja regiónu

Zdroj: Spracovanie na základe koncepcie rozvoja cestovného ruchu destinácie Žilinský turistický kraj.

Mapa regiónu Kysuce

Zdroj: mapy.cz

Zhodnotenie ponuky pre rozvoj cestovného ruchu v regióne Kysúc

Druh cestovného ruchu	Kritéria hodnotenia	Stav	Potenciál
športovo - rekreačný cestovný ruch	povrch	pohoria, doliny	dobý
	chránené územia	1 CHKO	dobrý
	turistické trasy	580 km	dobrý
	cyklotrasy	472 km	dobrý
	lyžiarske strediská	1 stredisko národného a 5 regionálneho významu	dobrý
	jaskyne	-	-
	rieky a vodné plochy	rieky a vodné plochy regionálneho významu	priemerný
	kúpaliská a vodné parky	1 mestské kúpalisko	priemerný
kultúrno-poznávaci cestovný ruch	pamiatky ľudovej architektúry	1 skanzen ľudovej architektúry národného významu	vysoký
	hrady, zámky, kaštiele	kaštiele národného a regionálneho významu	priemerný
	sakrálné stavby	regionálneho a národného významu	dobrý
	organizované podujatia	podujatia regionálneho významu	priemerný
	iné	historická lesná úvratňová železnica národného významu, lokality zachytávajúce tradičný spôsob života národného významu	vysoký
Kúpeľný a zdravotný cestovný ruch	kúpele	-	-
Gastronomický cestovný ruch	gastronomické podujatia	miestne a regionálne podujatia	priemerný
	regionálne špeciality	zemiakové placky, halušky s kapustou, zemiaky so slaninou	dobrý
Obchodný cestovný ruch	kongresové služby	minimálna ponuka kongresových priestorov	nízky
	dopravná dostupnosť regiónu	hlavný dopravný ťah do Česka, časté kolóny, severná časť regiónu horšie dostupná	priemerný

Zdroj: Spracovania na základe koncepcie rozvoja cestovného ruchu destinácie Žilinský turistický kraj.

Štatistiky cestovného ruchu v Žilinskom kraji

Žilinský kraj je po Bratislavskom druhým najnavštevovanejším krajom Slovenska. V historicky najúspešnejšom roku 2019 ho navštívilo **1,3 mil.** návštevníkov, čo predstavovalo **20 %** celkového počtu návštevníkov SR. Počas pandémie v roku 2020 sem smerovala až **štvrtina** všetkých návštevníkov SR.

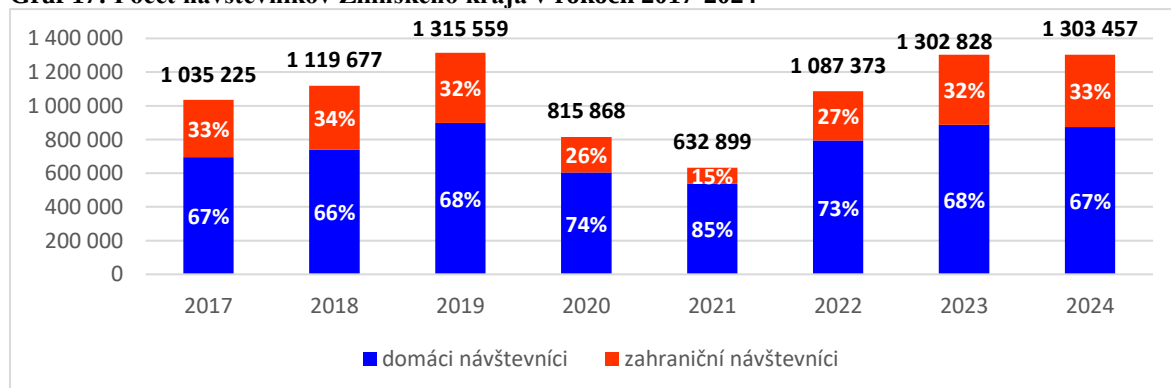
Najpočetnejšou skupinou zahraničných návštevníkov sú Česi, Poliaci, Maďari, Nemci a Ukrajinci.

Top 5 zdrojových trhov Žilinský kraj 2024 (podľa počtu návštevníkov)		
1.	Česká republika	193 614
2.	Poľsko	127 451
3.	Maďarsko	20 961
4.	Nemecko	12 766
5.	Ukrajina	10 498

Zdroj: Štatistický úrad SR

V roku 2024 navštívil kraj približne rovnaký počet turistov ako v predchádzajúcom roku. Trend ostal zachovaný vďaka zahraničným návštevníkom, ktorých počet stúpol o vyše 3 %. V počte zahraničných hostí zároveň **prekonal ako jediný z krajov rok 2019**, keď sem prišlo o takmer **14 tis.** viac návštevníkov zo zahraničia.

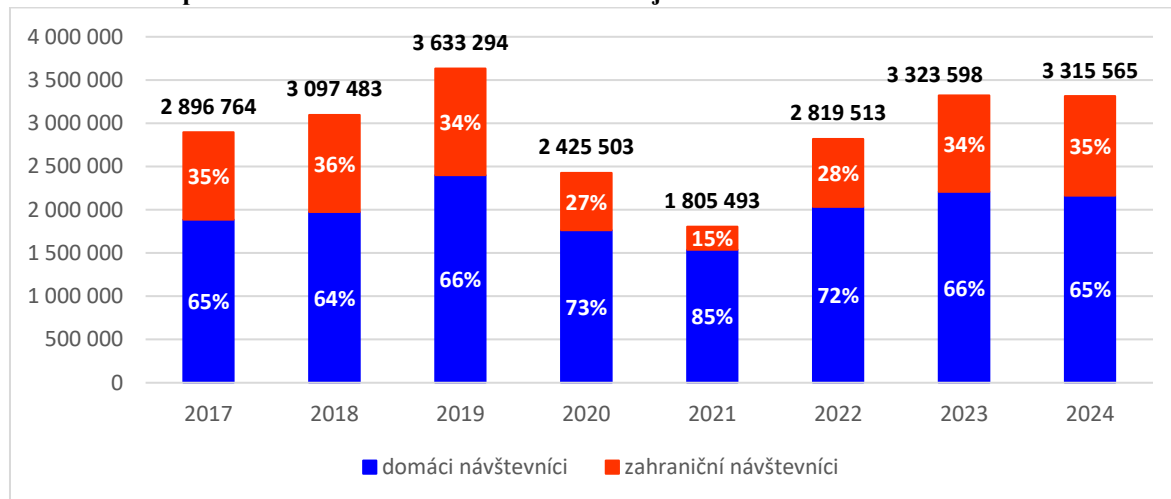
Graf 17: Počet návštevníkov Žilinského kraja v rokoch 2017-2024

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerná dĺžka prenocovania sa v časovom rade pohybuje od 2,5 noci (za rok 2024) do 3,2 noci (rok 2010) a v súčasnosti zaostáva o 0,1 bodu za celoslovenským priemerom 2,6 noci. Celkový počet prenocovaní v Žilinskom kraji za rok 2019 dosiahol 3,6 milióna. V roku 2024 to bolo o 300 tis. prenocovaní menej.

Graf 18: Počet prenocovaní návštevníkov Žilinského kraja v rokoch 2017-2024

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štatistiky CR v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

Na celkovej návštevnosti Žilinského kraja sa okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2019 **podieľali 4 %** a na **celkovom počte prenocovaní návštevníkov** Žilinského kraja **3 %**. V roku 2024 boli tieto podiely o niečo nižšie – v prípade počtu návštevníkov aj prenocovaní ide zhodne o 2%-ný podiel. Návštevnosť okresov tak oproti roku 2019 v súhrne poklesla o 35 %, počty prenocovaní o 38 %.

OKRES ČADCA

Organizácia cestovného ruchu pôsobiaca v regióne: OCR Kysuce

Okres Čadca sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska, v srdci Kysúc, a predstavuje región, ktorý je veľmi bohatý na prírodné, kultúrne a historické atraktivity. Tento okres disponuje potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu, a to najmä vďaka svojej rozmanitej prírode, tradíciám, folklóru a kultúrno - historickému dedičstvu. Formy a možnosti cestovného ruchu v okrese Čadca sú rozmanité a ponúkajú širokú škálu zážitkov pre domácich, i zahraničných návštevníkov.

V zmysle regionalizácie je okres zaradený do Severopovažského regiónu cestovného ruchu (v rámci neho do subregiónu Kysuce), ktorý je zaradený medzi regióny I. kategórie s medzinárodným významom pre cestovný ruch. V samotnom meste prevláda domáci turizmus, krátkodobé pobyty a jednodenná návštevnosť. V okrese sú podmienky pre letné aj zimné aktivity.

Oblasť okresu je charakteristická horským krajinným reliéfom a prírodným bohatstvom. Turistická oblasť Kysucká vrchovina poskytuje množstvo možností na turistiku, cykloturistiku a zimné športy. V súčasnosti však nie sú vytvorené podmienky pre lyžiarske aktivity a nie je otvorené ani jedno lyžiarske stredisko (Žarec, Husárik, Čadečka sú mimo prevádzky). Možnosti lyžovania sú v neďalekom lyžiarskom stredisku Snowparadise Veľká Rača v Oščadnici a v obci Makov. Z Čadce vedie 48 km turistických trás do blízkych hôr, 4 vyznačené horské cyklotrasy. Nachádza sa tu významná prírodná pamiatka kamenné gule v lokalite Milošová

– Megoňky. Na území sú viaceré minerálne pramene a kultúrne pamiatky. Vybavenosť službami však zaostáva za možnosťami, ktoré ponúka mesto a okolie.

Okres Čadca je bohatý na historické a kultúrne pamiatky. Mesto Čadca sa pýši historickým centrom a niekoľkými sakrálnymi pamiatkami, ako je napríklad rímskokatolícky kostol sv. Bartolomeja apoštola z roku 1734 a na sídlisku Kýčerka je kostol sv. Jozefa Robotníka dokončený v roku 2002, taktiež rímskokatolíckej cirkvi. Pred bránami kostola je Pamätník Slovenskej národnej rady 1848, ktorý je postavený na mieste bývalej fary. Práve v Čadci vydala Slovenská národná rada 6. decembra 1848 výzvu s cieľmi a požiadavkami, namierenými proti maďarskému útlaku. Kysucké mesto sa týmto stalo na pár dní fakticky hlavným mestom Slovenska. Vo fare začiatkom decembra 1848 sídlili predstavitelia SNR (Ľ. Štúr, J. M. Hurban a vojenský veliteľ povstania) počas tzv. zimného ťaženia slovenských dobrovoľníkov bojujúcich za slobodu slovenského národa. Vodcovia povstania tu vydali „Výzvu k národu slovenskému“.

Vybrané atraktivity v okrese Čadca

Najvýznamnejšie prírodné atraktivity v okrese	Najvýznamnejšie kultúrno-historické pamiatky a atraktivity z pohľadu cestovného ruchu:
Geopark Megoňky	Biely kríž
Klokočovské skálie	Slovenský orloj
Korňanský ropný prameň	Kysucké múzeum
Náučný chodník Bylinková lekáreň	Opevnenie Malé Šance - Valy
Medvedia skala	Opevnenie Staré Šance
Kysucká vrchovina	Mariánske pútnické miesto Živčáková
Trojmedzie	Rodný dom Jozefa Kronera

Zdroj: Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky, odbor destinačného manažmentu

Štatistiky cestovného ruchu v okrese Čadca

Najvyššie hodnoty návštevníkov a prenocovaní zaznamenal okres Čadca typicky v roku 2019. Oproti roku 2018 vtedy stúpila návštevnosť o 33 % a počet prenocovaní ešte o 4 percentuálne body viac. Hostia tu strávili priemerne 2,4 noci.

Dáta z rokov 2020 - 2021 nie sú verejne dostupné, z ďalšieho vývoja je však zrejmé, že hodnoty v cestovnom ruchu sa dostali na úroveň pred roka 2019 (porovnateľne najbližšie k roku 2016) a v poslednom sledovanom roku 2024 mali klesajúcu tendenciu (-2 % medziročne v prípade počtu návštevníkov, -5 % v prípade počtu prenocovaní a -0,1 bodu v priemernom počte prenocovaní).

V okrese Čadca prevažuje počet domácich návštevníkov v pomere 4:1. Zo zahraničných sú najpočetnejšou skupinou návštevníci z Česka, Poľska, Maďarska, Belgicka a Ukrajiny (údaje za rok 2024).

Vývoj priemerného počtu prenocovaní sa v porovnaní so Žilinským krajom dlhodobo drží pod priemerom a ukazuje, že k hodnotám za kraj sa okres Čadca najviac priblížil v roku 2023. Návštevníci tu vtedy strávili priemerne 2,4 noci. V horizonte rokov 2010 až 2024 ostali turisti najdlhšie na území okresu v roku 2010 (2,6 noci).

OKRES KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Organizácia cestovného ruchu pôsobiaca v regióne: OCR Kysuce

Okres Kysucké Nové Mesto sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska, v regióne Kysúc, a je jedným z centier cestovného ruchu v tejto oblasti. Tento región ponúka taktiež množstvo prírodných a kultúrnych atrakcií, ktoré sú ideálne pre turistov hľadajúcich relaxáciu v prírode, ale aj tých, ktorí majú záujem o históriu a tradície. Potenciál cestovného ruchu v okrese Kysucké Nové Mesto je rozmanitý.

Územie je rozdelené medzi pohoria Javorníky na západe a Kysucká vrchovina na východe. Najvyšším vrchom okresu je 999 m n. m. vysoká Ladonhora v Kysuckej vrchovine nad obcou Horný Vadičov. Spolu s územím okresu Čadca tvorí okres Kysucké Nové Mesto historický región Kysuce. V minulosti tieto dva okresy tvorili rovnomennú oblasť cestovného ruchu. V súčasnosti však spolu s ďalšími okresmi tvorí región cestovného ruchu Horné Považie.

Vybrané atraktivity v okrese Kysucké Nové Mesto

Najvýznamnejšie pamiatky a atraktivity z pohľadu cestovného ruchu:
Kysucká hviezdáreň
Kaštieľ Radoľa
Rozhl'adňa Tábor
Ladonhora
Snowfun Vadičov
Hučidlo

Zdroj: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR, odbor destinačného manažmentu

Štatistiky cestovného ruchu v okrese Kysucké Nové Mesto

Okres Kysucké Nové Mesto dosiahol najväčší počet návštevníkov v roku 2015. Ubytovacie zariadenia na území okresu vtedy navštívilo takmer 5 tisíc turistov, s počtom 11 tisíc prenocovaní. Medziročne tak narástol počet návštevníkov o 13 % oproti už aj tak skokovo úspešnému roku 2014 (medziročný nárast o takmer 119 %). Takýto úspešný nebol ani rok 2019. Po pandemickom období sa úspech z rokov 2014 a 2015 nezopakoval a hodnoty sa v roku 2024 vrátili do obdobia 2012, iba sa predĺžil pobyt návštevníkov v okrese.

Z dostupných štatistických dát vyplýva, že v okrese Kysucké Nové Mesto prevažuje počet domácich návštevníkov v pomere 3:2. Zo zahraničných návštevníkov najviac chodia Česi, Ukrajinci, Poliaci, Taliani a Fíni.

Z vývoja krivky priemerného počtu prenocovaní vidno, že sa v rokoch 2010 až 2019 držala pod priemerom za Žilinským krajom. Údaje z rokov 2020 – 2022 nie sú k dispozícii. V roku 2023 prišlo do okresu Kysucké Nové Mesto o 35 % menej návštevníkov v porovnaní s rokom 2019, ale zdržali sa tu takmer o štvrtinu času dlhšie. Tým sa priblížil priemerný počet prenocovaní za okres (2,5 noci) na úroveň kraja (2,6 noci). V ďalšom roku mal počet návštevníkov opäť klesajúcu tendenciu (medziročne o 26 %), avšak priemerný počet prenocovaní (2,8 noci) sa dostal nad úroveň za kraj (2,5 noci).

Vývoj priemerného počtu prenocovaní na úrovni jednotlivých okresov, Žilinského kraja a celej republiky ukazuje takmer identické kopírovanie kriviek za kraj a SR s miernymi odchýlkami v rokoch 2010 až 2013 v prospech Žilinského kraja a v rokoch 2020 a 2021 v prospech celoslovenského priemeru.

Pod touto úrovňou sa držia okresy Čadca aj Kysucké Nové Mesto, pričom v roku 2023 sa s hodnotami 2,4 a 2,5 noci najviac priblížili celoslovenskému priemeru 2,6 noci. V prípade roku 2024 ostal okres Čadca za celoslovenským priemerom 2,6 noci, kým okres Kysucké Nové Mesto dosiahol až 2,8 noci.

Pod Ministerstvo kultúry SR nepatrí žiadna z kultúrnych pamiatok v regióne Kysuce.

• **Kultúrne dedičstvo**

Základné štatistické údaje z Ústredného zoznamu pamiatkového fondu	
Celkový počet Nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v Žilinskom kraji	1 008
Celkový počet Pamiatkových objektov v Žilinskom kraji	1 788
Percentuálne zastúpenie NNKP v Žilinskom kraji z celkového počtu na Slovensku	9,88%
Percentuálne zastúpenie PO v Žilinskom kraji z celkového počtu na Slovensku	9,94%
Celkový počet Nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v okrese Čadca	64
Celkový počet Pamiatkových objektov v okrese Čadca	97
Percentuálne zastúpenie NNKP v okrese Čadca z celkového počtu na Slovensku	0,63%
Percentuálne zastúpenie PO v okrese Čadca z celkového počtu na Slovensku	0,54%
Percentuálne zastúpenie NNKP v okrese Čadca z celkového počtu v Žilinskom kraji	6,35%
Percentuálne zastúpenie PO v okrese Čadca z celkového počtu v Žilinskom kraji	5,43%
Celkový počet Nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v okrese Kysucké Nové Mesto	17
Celkový počet Pamiatkových objektov v okrese Kysucké Nové Mesto	17
Percentuálne zastúpenie NNKP v okrese Kysucké Nové Mesto z celkového počtu na Slovensku	0,17%
Percentuálne zastúpenie PO v okrese Kysucké Nové Mesto z celkového počtu na Slovensku	0,94%
Percentuálne zastúpenie NNKP v okrese Kysucké Nové Mesto z celkového počtu v Žilinskom kraji	1,69%
Percentuálne zastúpenie PO v okrese Kysucké Nové Mesto z celkového počtu v Žilinskom kraji	0,95%
Celkový počet Pamiatkových rezervácií na Slovensku	28
Počet Pamiatkových rezervácií v Žilinskom kraji	4
Počet Pamiatkových rezervácií v okrese Čadca	0
Počet Pamiatkových rezervácií v okrese Kysucké Nové Mesto	0
Celkový počet Pamiatkových zón na Slovensku	82
Počet Pamiatkových zón v Žilinskom kraji	18
Počet Pamiatkových rezervácií v okrese Čadca	0
Počet Pamiatkových rezervácií v okrese Kysucké Nové Mesto	1
Vyhodnotenie Stavebno-technického stavu Pamiatkových objektov v okrese Čadca	
dobrý	12
vyhovujúci	47
narušený	29
dezolátny	3
iný	6
Vyhodnotenie Stavebno-technického stavu Pamiatkových objektov v okrese Kysucké Nové Mesto	
dobrý	6
vyhovujúci	8
narušený	2
dezolátny	0
iný	1

1.9 Fungovanie prvkov kritickej infraštruktúry

V Koncepcii kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany je kritická infraštruktúra definovaná ako tá časť národnej infraštruktúry (vybrané organizácie a inštitúcie, objekty, systavy, zariadenia, služby a systémy), ktorej zničenie alebo znefunkčnenie v dôsledku pôsobenia rizikového faktora spôsobí ohrozenie alebo narušenie politického a hospodárskeho chodu štátu alebo ohrozenie života a zdravia obyvateľstva. Kolaps kritickej infraštruktúry môže ohroziť samotnú výrobu potravín, vykurovanie, priemyselnú výrobu a v podstate narušiť a rozvrátiť chod spoločnosti.

Ochrana a obrana kritickej infraštruktúry je v súlade so schválenou koncepciou kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany chápaná ako súhrn činností, mechanizmov, síl, prostriedkov a opatrení na:

- prevenciu pred rizikovými faktormi;
- odvrátenie útoku na prvok kritickej infraštruktúry;
- zabránenie negatívnym vonkajším alebo vnútorným vplyvom ohrozujúcim existenciu, stabilitu a fungovanie prvku kritickej infraštruktúry; a
- odstránenie následkov.

Na základe Koncepcie kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany je potrebné zaoberať sa týmito najdôležitejšími sektormi kritickej infraštruktúry:

- voda;
- potraviny;
- zdravie;
- energetika;
- informačné a komunikačné technológie;
- doprava; a
- verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť.

1.9.1 Voda

Ústredným orgánom štátnej správy pre vodné hospodárstvo, ochranu pred povodňami, ochranu akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

• Verejné vodovody

Pripojenosť obyvateľov na verejný vodovod (VV) v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto k 31. 12. 2023:

Okres	Počet obcí	Počet obcí s verejnými vodovodmi			% obcí s VV z celkového počtu obcí
		v správe VS	v správe OÚ	spolu	
Čadca	23	20	3	23	100
Kysucké Nové Mesto	14	8	6	14	100

Okres	Počet bývajúcich obyvateľov	Počet obyvateľov pripojených na verejný vodovod			% obyv. s VV z celkového počtu obyvateľov
		v správe VS	v správe OÚ	spolu	
	počet				%
Čadca	87 300	66 711	4 407	71 118	81,46
Kysucké Nové Mesto	32 647	20 060	8 661	28 721	87,97

Okres Čadca – napriek tomu, že v okrese majú vo všetkých obciach vybudovaný aspoň v časti obce verejný vodovod, podiel obyvateľov zásobovaných z verejného vodovodu je v tomto okrese pomerne nízky - 81,5 %. Nedostavaný VV je najmä v obciach Dlhá nad Kysucou, Korňa, Nová Bystrica, Ošadnica, Skalité a Zákopčie.

Prevádzkovateľom VV sú Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a. s. a v 3 obciach si prevádzkujú VV aj samostatne obce (Klokočov, Krásno nad Kysucou a Radôstka).

Najvýznamnejším vodárenským systémom je skupinový vodovod Žilina, vybudovaný na báze veľkokapacitného zdroja povrchovej vody Nová Bystrica s kapacitou úpravy vody 1 030 l.s⁻¹. Využíva aj miestne zdroje podzemnej vody.

Okres Kysucké Nové Mesto – zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sa v obciach okresu realizuje pomocou žilinského skupinového vodovodu a miestnych vodovodov, ktoré sú napojené na zdroje podzemnej vody.

Prevádzkovateľom VV sú tiež Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a. s. a v 6 obciach si prevádzkujú VV aj samostatne obce (Kysucký Lieskovec, Nesluša, Ochodnica, Povina, Rudinská a Snežnica). Nedostavaný VV je v obciach Rudina, Rudinská a Nesluša.

V oboch okresoch je okrem dobudovania vodovodných sietí tam, kde je vodovod v prevádzke, potrebné venovať zvýšenú pozornosť poruchám na vodovodných sieťach a rekonštrukciám poruchových sietí. Vysoké straty vody sú typické najmä pre menšie vodovodné systémy a obecné vodovody.

V okrese Kysucké Nové Mesto treba tiež riešiť nedostatočné zdroje vody na zásobovanie miestnych VV.

• Verejné kanalizácie

Situácia v odvádzaní a čistení odpadových vôd verejnou kanalizáciou (VK) v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto k 31. 12. 2023 je nasledovná:

Okres	počet obcí	počet obcí s VK	% obcí s VK z celkového počtu obcí
Čadca	23	22	95,65
Kysucké Nové Mesto	14	6	42,86

Okres	počet bývajúcich obyvateľov	počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť	% obyv. pripojených na stokovú sieťou	počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť s ČOV	% obyv. pripojených na stokovú sieť s ČOV z celkového počtu
Čadca	87 300	56 359	64,56	56 359	64,56
Kysucké Nové Mesto	32 647	20 146	61,71	20 146	61,71

Okres Čadca sa nachádza na území v pôsobnosti spoločnosti Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a. s. (SEVAK, a. s.), ktorá zabezpečuje vo všetkých obciach s vybudovanou verejnou kanalizáciou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd. Vybudovanú verejnú kanalizáciu nemá len obec Dunajov. Počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť s ČOV bol 56 359, čo predstavuje asi 65 % z celkového počtu obyvateľov okresu Čadca (stav k 31. 12. 2023).

Z celkového počtu 14 obcí v **okrese Kysucké Nové Mesto** má vybudovanú verejnú kanalizáciu 6 obcí, čo predstavuje 43 % z celkového počtu obcí v okrese. V obciach verejné kanalizácie prevádzkuje spoločnosť SEVAK, a. s., spoločnosť PreVaK, s.r.o. a obec sama. Počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť s ČOV v okrese bol 20 146, čo predstavuje asi 62 % z celkového počtu obyvateľov okresu (stav k 31. 12. 2023).

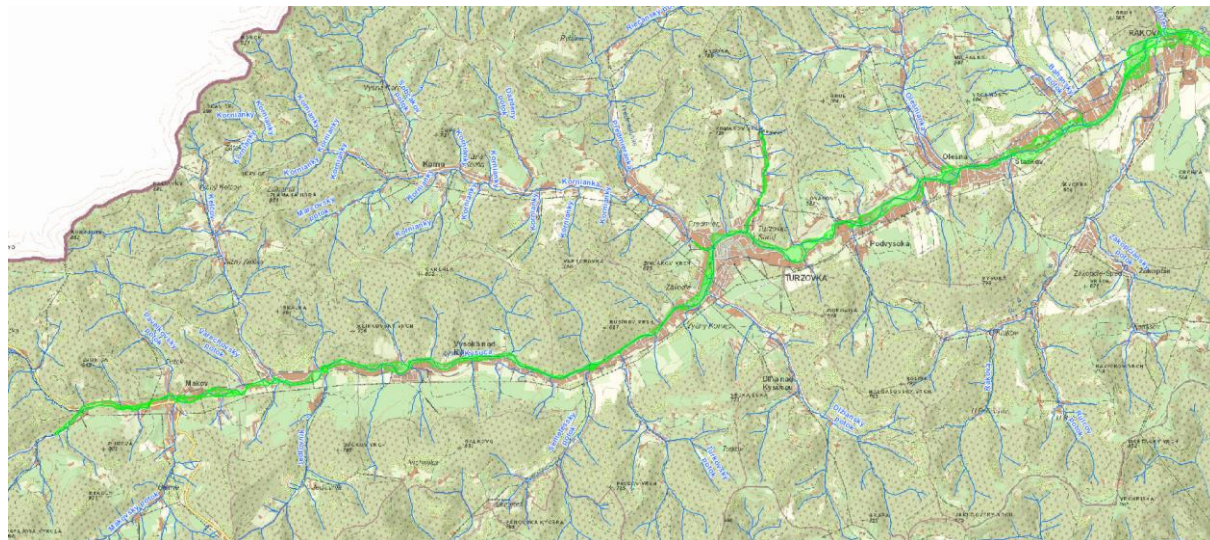
- **Protipovodňová ochrana**

Kysuca preteká celým územím regiónu Kysúc, pričom na hornom toku tečie zo západu na východ, za Čadcou sa stáča a ďalej pokračuje južným smerom. Celková dĺžka toku je 66,6 km, rieka odvodňuje územie s plochou približne 1 053 km², z čoho väčšina leží na území Slovenska, malá časť leží na území Česka, kde hranica rozvodnia prebieha po hrebeni geomorfologických celkov Moravsko-sliezske Beskydy a Jablunkovské medzihorie, po línii Veľký Polom (1 067,3 m n. m.) - Gírová (839,9 m n. m.) - česko-poľská štátna hranica. V tejto oblasti pramenia všetky ľavostranné prítoky Milošovského potoka, Šľahorov potok, Markov potok, Čierny potok a Valov potok. Oblasť povodia siaha časťou územia aj do Poľska, rozvodnica pokračuje od česko-poľskej hranice na kótu 630,9 m (južne od dediny Istebna), odtiaľ do dediny Koniaków, kde sa stáča na juh na vrchol Kykule (844,9 m n. m.) na hranici so Slovenskom. Potom už rozvodnica pokračuje po štátnej hranici. V Poľsku patrí k povodiu Kysuce horný tok pravostranného prítoka Čierňanky, Čadečky, ktorá tu nesie názov Czadeczka a príberá ľavostrannú Krężelku.

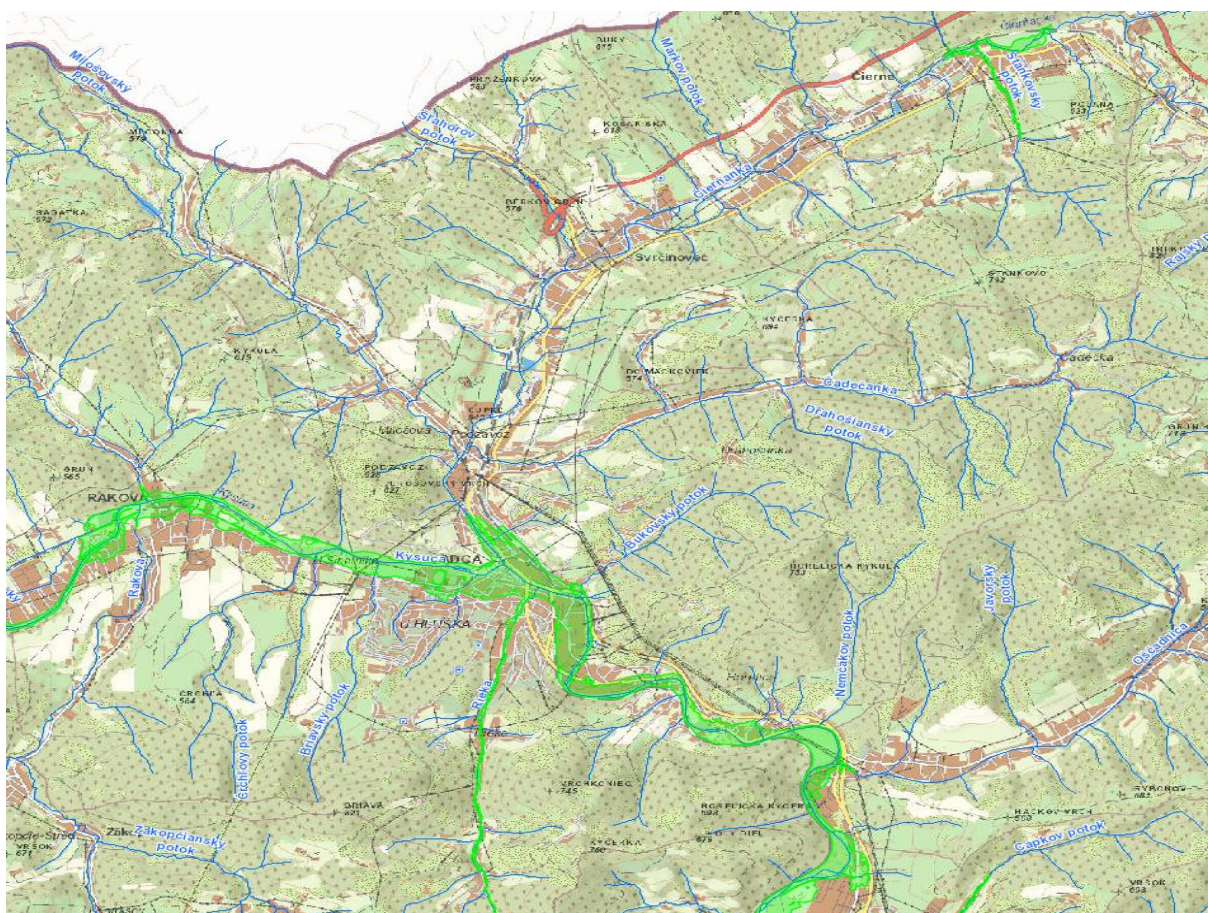
Kysuca je súčasťou čiastkového povodia Váhu, číslo hydrologického poradia úseku od ústia Varínky po ústie Rajčanky do Váhu je 4-21-06, kým číslo hydrologického poradia vlastnej rieky je 4-21-06-012. Kysuca je ďalej súčasťou hydrogeologického rajónu paleogénu a kvartéru povodia Kysuce, označenie PQ 028. Kysuca je vodárenským tokom v úseku km 30,80 - km 65,60. Rieka je tiež v Zozname vodohospodársky významných tokov SR pod číslom 158.

V rámci vypracovaného Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Kysuce (december 2024) boli v rámci okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto na vybraných vodných tokoch vypracované mapy MPO a MPR:

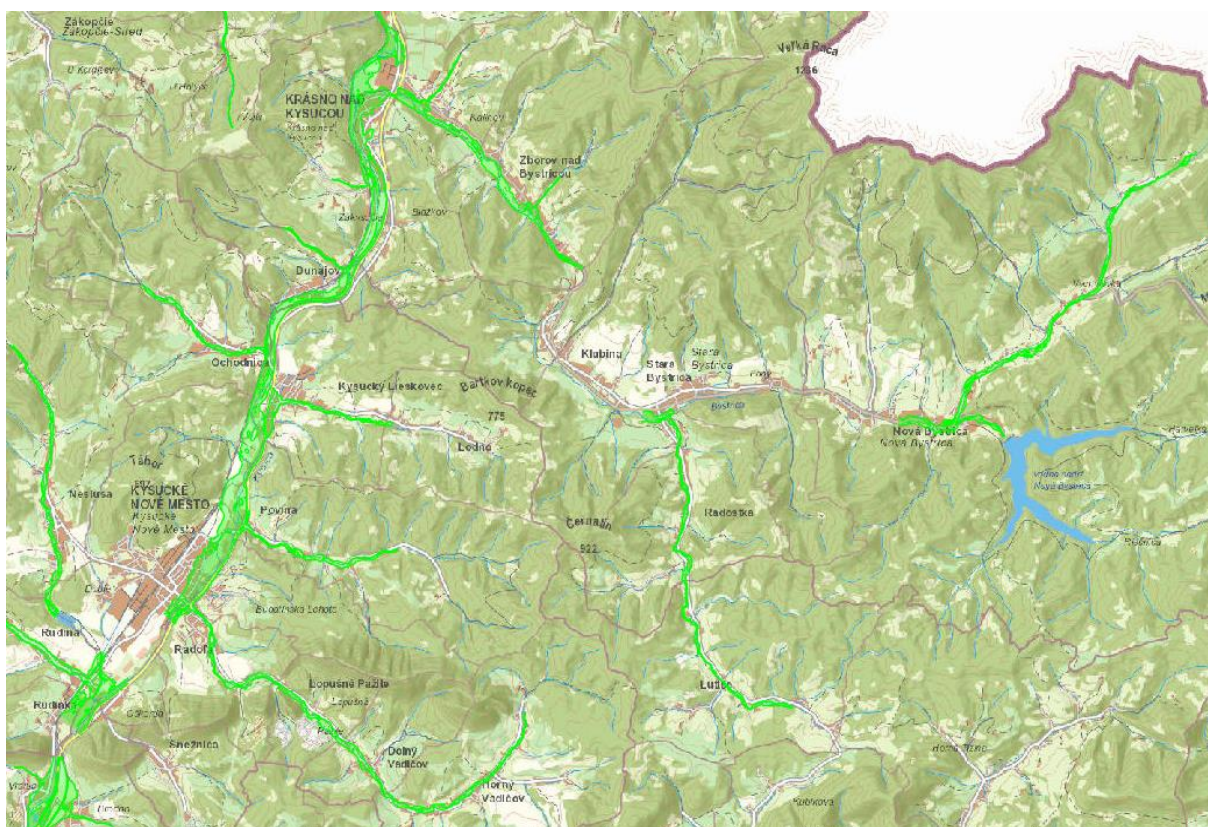
Okres Čadca:

Okres Čadca a Kysucké Nové Mesto:

Okres Čadca a Kysucké Nové Mesto:

V nasledovnej tabuľke sú uvedené technické opatrenia na zníženie povodňového rizika v predmetných geografických oblastiach:

Vodný tok	Lokalita		Opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku, ako je úprava vodných tokov, výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia ochranných hrádzi alebo protipovodňových línii pozdĺž vodných tokov	Opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku, ako je odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku; breh je postranné obmedzenie koryta vodného toku od jeho dna po brehovú čiaru
Vadičovský potok	Kysucké Nové Mesto	Dolný Vadičov	rkm 7,500 - 12,300 Oprava existujúceho opevn.	Odstraň. nánosov a drevín rkm 12,300 - 12,400 Vyčistenie retenčného priestoru nad priečnou stabilizačnou hrádzou.
				Tok Zilín odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá)+prítok Vadičovsk.potok odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá)
Vadičovský potok	Kysucké Nové Mesto	Lopušné Pažite	rkm 6,000 - 7,500 Oprava existujúceho opevnenia	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
Vadičovský potok	Kysucké Nové Mesto	Lopušné Pažite	rkm 4,650 - 6,000 Stabilizácia brehov a dna, rkm 4,487 - 4,550 Oprava stupňa a brehu	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
			rkm 4,650 - 6,000 Vybudovať obojstranný betónový múrik, rkm 4,487 - 4,550 Oprava stupňa a brehu	-
Vadičovský potok	Kysucké Nové Mesto	Radoľa	rkm 0,500 - 1,300; 1,900 - 2,300 Stabilizácia brehov a dna, rkm 1,300 - 1,900 Oprava existujúceho opevnenia	Odstraň. nánosov a drevín, rkm 2,400 - 2,600 Vyčistenie retenčného priestoru od naplavenín a drevitého porastu.
				Pritok Vadicovskeho p. odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá)
			rkm 0,500 - 1,300; 1,900 - 2,300 Vybudovať obojstranný betónový múrik, rkm 1,300 - 1,900 Oprava existujúceho opevnenia	rkm 2,400 - 2,600 Vyčistenie retenčného priestoru od naplavenín a drevitého porastu.
Kysuca	Kysucké Nové Mesto	Kysucký Lieskovec	rkm 12,500 - 13,200 Oprava poškodeného pravostranného opevnenia	Čistenie od naplavenín.
				Prítok Kysuce odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá)

Vodný tok	Lokalita		Opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku, ako je úprava vodných tokov, výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia ochranných hrádzí alebo protipovodňových línií pozdĺž vodných tokov	Opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku, ako je odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku; breh je postranné obmedzenie koryta vodného toku od jeho dna po brehovú čiaru
Čierny potok	Čadca	Olešná	rkm 0,000 - 1,000 Stabilizácia brehov a dna	-
			rkm 0,000 - 1,000 Vybudovať obojstranný betónový múrik	-
Radôstka	Čadca	Radôstka	rkm 0,900 - 2,500; 4,200 - 4,500 Stabilizácia brehov a dna, rkm 2,500 - 3,500 Stabilizácia dna a brehov - oporné múry	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
			rkm 2,500 - 3,500 Vybudovať obojstranný betónový múrik	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
Kysuca	Čadca	Makov	rkm 56,500 - 58,000 Stabilizácia brehov a dna, rkm 56,500 - 57,000 Oprava existujúceho opevnenia	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
			rkm 56,500 - 58,000 Vybudovať obojstranný betónový múrik, rkm 56,500 - 57,000 Oprava existujúceho opevnenia	-
Kysuca	Čadca	Vysoká nad Kysucou	rkm 52,500 - 53,500; 53,800 - 54,600 Stabilizácia dna a brehov pružným opevnením	Odstraň. nánosov a drevín rkm 50,800 - 51,100 Odstránenie naplavenín
			rkm 52,500 - 53,500; 53,800 - 54,600 Vybudovať obojstranný betónový múrik	-
Kysuca	Čadca	Turzovka	rkm 47,000 - 48,000 Oprava pravostranného opevnenia	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
Kysuca	Čadca	Podvysoká	rkm 41,800 - 42,200 Stab. dna a brehov, vrátenie toku do pôvodného koryta	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
			rkm 41,800 - 42,200 Vybudovať oporný betónový múrik a stabilizácia dna, vrátenie toku do pôvodného koryta	-
Kysuca	Čadca	Staškov	rkm 38,600 - 38,800 Oprava pravostranného opevnenia	Nutná údržba - odstraňovanie nánosov a drevín
Kysuca	Čadca	Čadca	rkm 25,600 - 27,000 Navýšenie pravého brehu, rkm 29,300 - 29,500 Navýšenie PS oporného múru	Odstraň. nánosov a drevín, rkm 27,500 odstránenie dočasného ostrova.

				Tok Bukovský odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá) + tok Klimkov odstránenie náletových drevín a krov, stabilizácia dna, vybudovanie lapača splavenín (česlá)
			rkm 25,600 - 27,000 Vybudovať oporný betónový múr s podzemnou tesniacou stenou, rkm 29,300 -29,500 Navýšenie PS oporného múru	Odstraň. nánosov a drevín, rkm 27,500 odstránenie dočasného ostrova.

1.9.2 Potraviny

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v rámci svojej pôsobnosti vykonáva štátnu správu na úseku komplexnej kontroly potravinového reťazca - od kontroly pôdy a vstupov do pôdy, hnojív, fytoosanitárnu ochranu a kontrolu prípravkov na ochranu rastlín, krmív, komplexnú veterinárnu kontrolu a ochranu územia, kontroly zdravia a pohody zvierat, chorôb prenosných zo zvierat na ľudí, vedľajších produktov, kontroly hygieny v prevádzkach produkujúcich živočíšne produkty, kontroly importu, rezíduí pesticídov a veterinárnych liečiv, kontaminantov, geneticky modifikovaných potravín a krmív a monitoringu ďalších faktorov potravinového reťazca, ktoré s bezpečnosťou potravín úzko súvisia. Vo finálnej fáze zabezpečuje kontrolu kvality, bezpečnosti a zdravotnej neškodnosti potravín s cieľom chrániť zdravie a práva spotrebiteľa.

V súvislosti s prejavmi globalizačných trendov v maloobchode a vstupe medzinárodných spoločností na slovenský trh došlo k procesu koncentrácie maloobchodu v prospech veľkometrážnych predajní potravín v podobe supermarketov a hypermarketov. Na tieto procesy nadväzujú aj zmeny v nákupnom správaní spotrebiteľov. Spotrebiteľia (aj na vidieku) si osvojili nákup vo veľkometrážnych predajniach, ktoré začali na slovenskom trhu dominovať. To malo negatívny dopad na potravinársky maloobchod, ktorý sa na slovenskom vidieku prejavuje v podobe vzniku tzv. „potravinových púští“. Napriek označeniu potravinové púšte sa však tento problém netýka len dostupnosti samotných potravín, ale aj ďalších nepotravinárskych tovarov každodennej potreby.

Jednou z typických prejavov potravinových púští je, že sa vo zvýšenej miere nachádzajú v sociálno-ekonomicky zaostalých územiach. Determinujúcim sociálno-ekonomickým faktorom podmienujúcim vznik a rozširovanie potravinových púští je nízky príjem obyvateľov značne ovplyvňujúci spotrebu a nákupné správanie, slabú kúpyschopnosť, ale aj problémy spojené s dostupnosťou do obchodov.

V podmienkach Slovenskej republiky máme často zmapované potravinové púšte vo väčších, mestských aglomeráciách (obdobne ako v iných krajinách EÚ), pričom takmer absentuje komplexnejšia analýza vidieckeho prostredia. Práve toto územie sa vyznačuje najvyššou mierou potenciálneho vytvorenia potravinových púští.

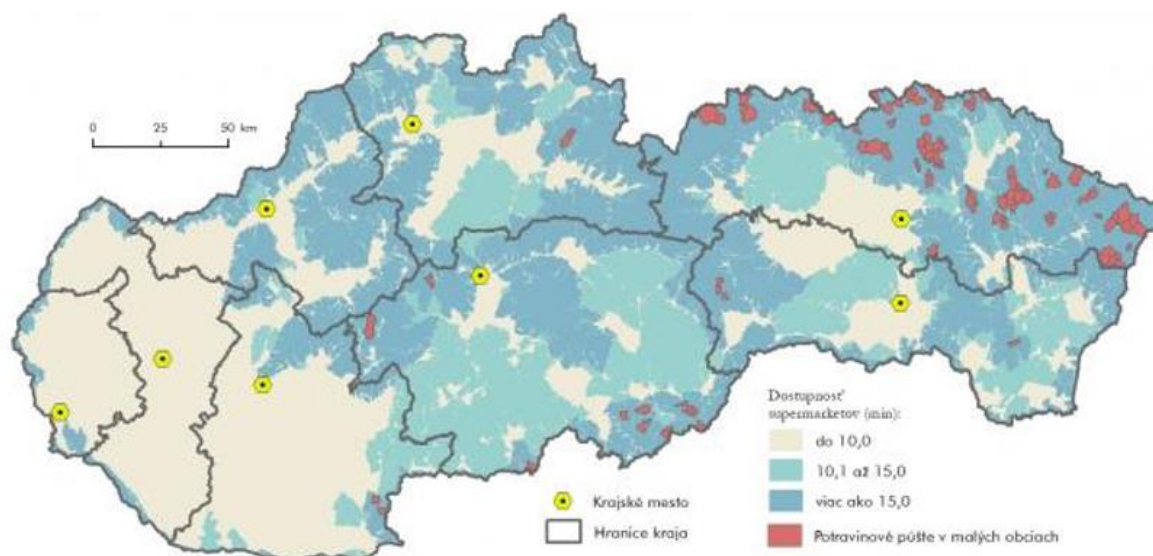
Maloobchod má nezanedbateľnú vonkajšiu väzbu na bývanie, spôsob života, životné prostredie a rôzne oblasti. Maloobchod možno preto vnímať ako súčasť vidieckej kultúry. Na jednej strane predstavuje klasické podnikanie, v ktorom dopyt po tovaroch je kľúčovým predpokladom ekonomického života predajne. Mnohé obce sú odkázané na základnú občiansku služnosť, ktorú zabezpečujú práve predajne potravín a zmiešaného tovaru.

Z pohľadu riešenia potravinových púští je nevyhnutné, aby vidiecke predajne ponúkali viac služieb než je iba predaj základných potravín a nepotravinárskych produktov dennej potreby. Zákazníkom by mohli poskytovať tiež napr. poštové služby alebo voľne predajný lekárenský tovar. Rozširovanie služieb je cestou ku konkurencieschopnosti. Všeobecne možno

predpokladať, že širšia ponuka môže znamenať aj väčšie uspokojenie potrieb kupujúcich. Podstatné je, aby sa tieto spôsoby predaja stretli so širšou podporou a hľadaním efektívnych riešení.

Podľa dostupných informácií bolo na Slovensku v roku 1996 až 46 % obcí, v ktorých sa nenachádzala žiadna predajňa potravinárskeho tovaru, supermarket alebo predajňa tovaru. V priebehu desaťročí došlo k výraznejšiemu úbytku obcí bez potravinárskych predajní, pričom ich podiel klesol pod úroveň 7 %. Znamená to, že situácia sa postupne vyvíja priaznivejšie vo vzťahu k obyvateľom malých obcí.

Podľa štúdie ZMOS, realizovanej v roku 2019, bolo na Slovensku identifikovaných 102 reálnych potravinových púští z kategórie malých obcí (do 500 obyvateľov). Až 62 % týchto obcí patrí do veľkostnej kategórie do 250 obyvateľov. Ide o obce lokalizované prevažne na východe Slovenska a v južných okresoch stredného Slovenska (RS,PT).

Zdroj: Dopadová štúdia: Potravinová dostupnosť na vidieku, 2020, ZMOS; (https://www.zmos.sk/potravinova-dostupnost-na-vidieku-oznam/mid/419520/.html#m_419520)

Aj keď napríklad v Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom kraji neboli identifikované reálne potravinové púšte v kategórii malých obcí, aj na tomto území sú obce, resp. lazy, v ktorých obyvatelia nemajú dostatočný prístup ku kúpe základných potravín. Predpokladá sa, že počet potravinových púští je na Slovensku väčší, keďže neexistuje databáza obcí, v ktorých sa (ne)nachádzajú predajne potravín. ŠÚ SR ukončil takúto evidenciu Mestskej a obecnej štatistiky v roku 2013.

Podľa prieskumu ZMOS až 55,3 % starostov konštatovalo, že nie je možné ekonomicky zabezpečiť činnosť potravinovej predajne. Dokonca 64,2 % starostov obcí s počtom obyvateľov do 250 si myslí, že to nie je možné, v prípade obcí do 500 obyvateľov je o tejto nemožnosti presvedčených 33 % starostov.

Odstránenie problému s nedostupnosťou potravín na vidieku si bude vyžadovať spoluprácu všetkých zainteresovaných strán a rezortov a použitie celého spektra nástrojov, pretože jednotlivé vidiecke sídla budú vyžadovať osobitný prístup. Pri odstraňovaní potravinových púští je tiež veľmi dôležité a potrebné vziať do úvahy fakt, že na Slovensku máme až 36 prihraničných okresov z celkového počtu 79, pričom až 48 % populácie žije v prihraničných oblastiach. Táto časť populácie Slovenska využíva blízkosť hranice na cezhraničné nákupy, kde susedné krajiny nastavujú cenovú politiku účelne, a tým lákajú obyvateľov SR na nákupy potravín za hranicami SR. Cestou je zvyšovanie konkurencieschopnosti slovenských dodávateľov, spájanie výrobcov a pomoc pri zakladaní ich odbytových organizácií.

Na základe vyššie uvedených faktov je nevyhnutné vnímať dostupnosť maloobchodných predajní na vidieku ako službu vo verejnom záujme. Zavedenie podporných, dotačných mechanizmov zvýši kvalitu života v dotknutom území a zároveň je priestor na podporu lokálnej ekonomiky a produkcie.

1.9.3 Zdravie

V Žilinskom samosprávnom kraji poskytuje služby 1 499 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s celkovou kapacitou 605 denných miest pre pacientov a 5 258 postelí ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Tab. 71: Štatistika počtu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, denných miest a postelí v samosprávnych krajoch SR

<i>celkové kapacity</i>	Počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Počet denných miest pre pacientov spolu	Počet postelí
Banskobystrický kraj	1 407	641	6 222
Bratislavský kraj	1 783	914	4 714
Košický kraj	1 815	775	5 512
Nitriansky kraj	1 427	515	3 437
Prešovský kraj	1 852	774	7 500
Trenčiansky kraj	1 235	656	5 040
Trnavský kraj	1 250	503	4 731
Žilinský kraj	1 499	605	5 258
Slovenská republika	12 058	5 383	42 414

Zdroj: NCZI

Na základe analýzy kapacít a potrieb zdravotnej starostlivosti je možné konštatovať, že, v porovnaní s ostatnými samosprávnymi kraji, je v Žilinskom samosprávnom kraji priemerný počet denných miest a priemerný počet postelí na obyvateľa.

Tab. 82: Prepočítaný počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, denných miest a postelí na 10 000 obyvateľov samosprávnych krajov SR

<i>prepočet na 10 tis. obyvateľov</i>	Počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Počet denných miest pre pacientov spolu	Počet postelí
Banskobystrický kraj	23	10	101
Bratislavský kraj	24	13	65
Košický kraj	23	10	71
Nitriansky kraj	21	8	51
Prešovský kraj	23	10	93
Trenčiansky kraj	22	12	89
Trnavský kraj	22	9	84
Žilinský kraj	22	9	76
Slovenská republika	22	10	78

Zdroj: NCZI

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v Žilinskom samosprávnom kraji celkovo 11 159 zdravotníckych pracovníkov (ide o prepočítaný evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve v pracovnom a mimopracovnom pomere vo vyjadrení ekvivalentu plného pracovného času).

Tab. 13: Evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve v pracovnom a mimopracovnom pomere vo vyjadrení ekvivalentu plného pracovného času podľa samosprávnych krajov SR

evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve	BB kraj	BA kraj	KE kraj	NR kraj	PO kraj	TN kraj	TT kraj	ZA kraj	SR - kumulatív
lekári	1 910	3 603	2 873	1 807	2 422	1 459	1 335	2 341	17 751
zubní lekári	258	531	444	261	367	284	275	375	2 795
farmaceuti	420	795	586	497	632	426	383	533	4 272
sestry	3 475	4 950	4 745	3 153	4 502	2 587	2 321	4 107	29 841
pôrodné asistentky	188	220	256	154	281	159	148	251	1 657
zdravotnícki laboranti	340	721	538	248	346	224	161	387	2 965
farmaceutickí laboranti	268	368	304	251	288	235	255	288	2 257
technici zdravotníckych pomôcok	0	12	2	1	4	4	5	5	32
fyzioterapeuti	268	359	277	179	296	222	308	266	2 175
zdravotnícki záchranári	51	47	37	22	36	23	13	40	269
verejní zdravotníci	3	6	25	3	3	4	3	5	52
praktické sestry	675	566	892	529	892	332	286	820	4 992
rádiologickí technici	150	306	246	173	188	125	94	212	1 496
dentálni hygienici	46	74	48	25	95	58	33	70	450
nutriční terapeuti	1	5	4	0	5	5	5	2	28
maséri	77	40	88	26	119	58	123	74	604
sanitári	574	632	884	509	707	408	283	943	4 940
zubní asistenti	19	141	53	28	67	64	42	96	511
zubní technici	80	80	84	48	106	61	77	84	619
optometristi	10	22	16	8	6	8	12	15	98
oční optici	47	37	36	31	20	24	30	19	243
ortopedickí technici	20	83	33	8	18	0	7	14	183
logopédi	19	51	10	15	12	21	22	22	173
psychológovia	69	191	116	67	83	47	40	83	697
laboratórni diagnostici	34	253	109	18	37	32	31	78	592
liečební pedagógovia	2	14	3	3	3	3	3	5	35
fyzici	10	24	17	10	6	5	1	23	96

Zdroj: NCZI

Vzhľadom na štatistiky kapacít poskytovania zdravotnej starostlivosti v regiónoch je potrebné riešiť významne nedostatočné kapacity v Žilinskom samosprávnom kraji, a to predovšetkým formou podpory zabezpečenia a modernizácie materiálno-technického zabezpečenia ústavných a ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Pre podporu realizácie vyššie uvedených bodov je nevyhnutné, najmä, ale nie výlučne, maximalizovať efektívnosť čerpania zdrojov Plánu obnovy a odolnosti SR, a to aj s ohľadom na realokáciu zdrojov z oblastí, ktoré nevedia naštartovať robustné čerpanie, v prospech financovania priorít v oblasti zdravotnej starostlivosti.

1.9.4 Energetika

- Elektroenergetika**

Prevádzkovateľom distribučnej sústavy v danom regióne je spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a. s. (ďalej len „SSD“). V regióne je rozpracovaných a potvrdených viacero investičných aktivít na vysokonapäťovej a nízkonapäťovej úrovni z hľadiska zlepšenia jestvujúcej distribúcie a rozvoja distribučnej sústavy.

Tab. 14: Prehľad elektroenergetickej infraštruktúry

Okres	Čadca	Kysucké Nové Mesto
Počet odberných miest	40 tis.	15 tis.
Ročná spotreba v GWh	183,5	221,4
Počet výrobných zdrojov pripojených po zrušení stop stavu v 2021	736	279
Inštalovaný výkon zdrojov v MW	7,5	4,8

Zdroj: SSD

• Plynárenstvo

Prevádzkovateľom distribučnej siete v uvedenom regióne je spoločnosť SPP – distribúcia, a. s. Najvýznamnejšie plynárenské zariadenie v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto predstavujú VTL plynovody PN 63 DN 500, PN 40 DN 200 a nižšie dimenzie (v celkovej dĺžke uvedenej v tabuľke).

Pri dodávke plynu pre odberateľov v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto nedochádza k žiadnym problematickým situáciám.

Tab. 15: Prehľad plynárenskej infraštruktúry

Okres	Počet obcí	Plynárenské siete v údržbe (dĺžka v km)	NTL (km)	STL1 (km)	STL2 (km)	VTL (km)
Čadca	23	500,411	0,509	0	499,902	55,691
Kysucké Nové Mesto	14	178,131	3,733	37,603	136,795	30,925

Zdroj: SPP – distribúcia, a.s.

Poznámka: NTL – nízkotlakový plynovod; STL – strednotlakový plynovod (STL1/STL2 – podľa priemeru); VTL – vysokotlakový plynovod

• Teplárenstvo

Zásobovanie teplom mesta Čadca

Spôsob zásobovania teplom je kombinovaný. Okrem individuálnych kotolní stredných, malých a lokálnych zdrojov je časť mesta zásobovaná teplom z centrálnych zdrojov. Výhrevňa SOTE s.r.o. zásobuje sídlisko Kýčerka. Výhrevňa MTS zásobuje Sídlisko III, U Hluška a Martinkov potok. Uvažuje sa o prepojení oboch výhrevní horúcovodom za účelom zefektívnenia výroby tepla.

Zásobovanie teplom mesta Kysucké nové Mesto sa uskutočňuje dvoma spôsobmi:

1. centralizovaným: z ústredných zdrojov tepla lokalizovaných v juhovýchodnom priemyselnom pásme – V1 (výkon 14MW) a severozápadnej časti priemyselnej zóny – V3 (inštalovaný výkon spolu 19 MW – 1 plynový kotol a jeden kotol na biomasu)), ktoré zásobujú jednotlivé lokality Kamence, Centrálna mestská zóna, Nábřežie, južná časť jadrového územia mesta. Oba ústredné zdroje tepla sú navzájom prepojené v sieti tak, že v prípade potreby je možné nahradiť výpadok jedného zdroja zvýšeným využitím druhého zdroja.
2. decentralizovaným: z miestnych zdrojov tepla s veľkým zdrojom v ZVL v severnom priemyselnom pásme – V3 (inštalovaný výkon 44,89 MW). Zbytkový výkon je pokrytý malými lokálnymi zdrojmi s palivovo základňou tuhé palivo a zemný plyn.

Základom centrálnej výroby tepla v meste je plyn a biomasa, do budúcnosti sa ráta s ďalším rozvojom výroby tepla z biomasy a využitím plynu len ako doplnkového zdroja výroby tepla. U drobných decentralizovaných zdrojov v rodinných domoch sa využíva na výrobu tepla plyn, elektrická energia a vo veľkej miere stále aj fosílna palivá. Výrobu tepla pre mesto a občanov zabezpečuje Kysuca, s. r. o, výrobu a rozvod tepla pre priemyselné podniky v priemyselnej zóne (areál bývalého ZVL) spoločnosť KLF - Energetika, a. s.

- **Nerastné suroviny**

Z uznesenia vlády SR č. 723 z 27. novembra 2024 vyplýva, že Slovenská republika identifikuje spôsoby realizácie konkrétnych projektov s najväčším potenciálom získavania surovín. V regióne sa nenachádzajú zásoby kritických surovín definované v Akte o kritických surovinách podľa dostupných geologických prieskumov. Región má však zásoby stavebného kameňa, čo je zaujímavé najmä pre stavebný priemysel.

1.9.5 Informačné a komunikačné technológie

Pôsobnosť orgánov štátnej správy v sektore elektronických komunikácií a poštových služieb vymedzuje príslušná právna úprava, a to tak za oblasť štátnej regulácie, dohľadu i ostatných činností tiež podľa osobitných predpisov. Pôsobnosť Ministerstva dopravy Slovenskej republiky a Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb upravuje zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov.

- **Poskytovanie služby telekomunikačnej siete, internet**

Vo všeobecnosti, **zabezpečenie pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení s možnosťou využívať hlasovú komunikačnú službu a službu širokopásmového prístupu k internetu** (s minimálnou prenosovou rýchlosťou 10 Mbit/s downlink, 1 Mbit/s uplink a oneskorením do 150 ms) a poskytovanie takéhoto pripojenia za dodržania princípov nediskriminácie, proporcionality a transparentnosti ako služby vo verejnom záujme (tzv. univerzálnej služby) je v oboch okresoch uspokojivé. Pokrytie univerzálnou službou zostáva na rovnakej úrovni ako pred dvoma rokmi. V prehľade pokrytia univerzálnou službou možno všeobecne konštatovať, že okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto sa nachádzajú v spodnej polovici slovenských okresov:

Z pohľadu pokrytia optickou infraštruktúrou možno všeobecne konštatovať umiestnenie okresu Kysucké Nové Mesto v prvej polovici slovenských okresov, zatiaľ čo okres Čadca je takmer na konci druhej polovice prehľadu slovenských okresov. Pokrytie optickou sieťou sa vo vybraných okresoch oproti predošlému roku nezmenilo, avšak počet zákazníkov využívajúcich optickú technológiu v okrese Čadca vzrástol o 12,7 % a v okrese Kysucké Nové Mesto o 24,7 %.

Pokrytie územia oboch okresov optickou infraštruktúrou je najmä zásluha spoločnosti Slovak Telekom a.s. ako aj spoločnosti HERAKLES-NET, s.r.o. a spoločnosti AnTechNet s.r.o. Je potrebné podotknúť, že oba z uvedených okresov zaznamenávajú nižšiu mieru využívania optických služieb (konkr. počet prístupov na 100 pokrytých domácností) ako je slovenský priemer, čo môže odrážať nižšiu kúpyschopnosť obyvateľstva v týchto lokalitách. Možno tak predpokladať, že títo obyvatelia siahajú skôr po starších, ale lacnejších službách (typicky WiFi pripojenie). Je však vysoko otázne, či by prípadná intervencia zo strany štátu v tomto smere bola účelná, a najmä efektívna.

Ohľadne zvyšovania miery pokrytia lokalít kvalitnou konektivitou plánuje Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb zmapovať v tomto roku skutkový stav menej pokrytých miest – obec Makov, Zákopčie, Radôstka a Korňa (okres Čadca) a obec Horný Vadičov (okres Kysucké Nové Mesto). V prípade, ak v priebehu 3 nasledujúcich plánovaných rokoch nepôjde do týchto lokalít žiaden operátor na komerčnej báze, regulačný úrad využije inštitút univerzálnej služby.

Vo väzbe na sociálne intervencie zamerané na zvýšenie pripojiteľnosti zraniteľných skupín obyvateľstva boli na základe objektívnych kritérií vybrané nasledujúce kategórie spotrebiteľov: žiaci a študenti základných a stredných škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia, osoby so zdravotným a mentálnym znevýhodnením, a v prípade nevyčerpania alokácie aj študenti 1. ročníka stredných škôl. Tieto kategórie spotrebiteľov sú zahrnuté do systému, na ktoré by sa mal systém sociálnych poukazov zamerať. Podľa Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb pôsobí v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto 23 internetových poskytovateľov, ktorí boli v rámci trhovej analýzy oslovení a sú schopní poskytovať internetové služby na pevnom mieste s minimálnou rýchlosťou 30 Mbit/s v čase špičky, zabezpečiť inštaláciu služby a poskytnúť zariadenie na šírenie signálu. Väčšina podnikov prijala pripravované opatrenie pozitívne a prejavila ochotu zapojiť sa do pripravovaného projektu.

- **Poskytovanie poštových služieb**

V sektore poštových služieb je prístup obyvateľstva k ponuke poštových služieb, ktorá slúži na zabezpečenie minimálneho uspokojenia potrieb všetkých užívateľov poštových služieb na celom území našej krajiny za rovnakých podmienok, v ustanovenej kvalite, za primeranú cenu a každý pracovný deň najmenej s jedným vybraním a dodaním denne, zabezpečený rovnako prostredníctvom služby vo verejnom záujme, tzv. **univerzálnej služby**. Jej poskytovaním je poverená **Slovenská pošta, a. s.**, a to na základe poštovej licencie č. 7338/ORPS/2022-25092 z 8. septembra 2022 s platnosťou na 5 rokov.

Pošty v obciach poskytujú štandardné portfólio poštových služieb (listové zásielky, balíky, expres zásielky), produkty poštového platobného styku (poštové poukazy), bankové služby (služby 365.bank, a. s.), výplatu sociálnych dávok, vybrané telekomunikačné a poisťné služby, predaj poštových cenín, predaj tovaru POSTshop, predplatné novín a časopisov, služby spol. TIPOS atď.

V okrese Čadca zabezpečuje poštové služby **20 dodávacích pôšt**, do spádovej oblasti ktorých patrí 31 obcí. Okrem pôšt prevádzkuje Slovenská pošta, a. s., v meste Čadca 2 BalíkoBOXy - samoobslužné technické zariadenia určené na dodávanie balíkových zásielok a tiež na podaj vybraných druhov zásielok uhradených online. Prostredníctvom zmluvných partnerov Slovenská pošta, a. s., prevádzkuje aj výdajné miesta balíkových zásielok, tzv. PoštaPOINTy, a to priamo v meste Čadca a v obci Zborov nad Bystricou.

V okrese Kysucké Nové Mesto zabezpečuje poštové služby **9 pôšt** (5 dodávacích a 4 podávacie). Do spádovej oblasti týchto dodávacích pôšt patrí 14 obcí, v ktorých Slovenská pošta, a. s., zabezpečuje dodávanie zásielok. Aktuálne je podávacia pošta Snežnica dočasne zatvorená pre problémy s personálnym obsadením pracoviska. Okrem pôšt je v meste Kysucké Nové Mesto umiestnený aj 1 BalíkoBOX, a zároveň je prostredníctvom zmluvného partnera tiež prevádzkované 1 výdajné miesto balíkových zásielok (PoštaPOINT).

Obce, v ktorých nie je prevádzkovaná pošta, majú najbližšiu poštu vo vzdialenosti do 10 km.

1.9.6 Doprava

- **Cestná infraštruktúra – výstavba diaľnic a rýchlostných ciest, rekonštrukcia ciest, opravy mostov**

V okrese Čadca bolo k 1. 1. 2024 spolu 253,922 km ciest (údaje k 1. 1. 2025 budú zverejňované na webovej stránke SSC v priebehu 2Q 2025). Z celkovej dĺžky cestnej siete v okrese Čadca sa diaľnice podieľajú dĺžkou 20,926 km, cesty I. triedy dĺžkou 53,761 km, cesty II. triedy dĺžkou 68,959 km a cesty III. triedy dĺžkou 110,276 km.

V okrese Kysucké Nové Mesto bolo k 1. 1. 2024 spolu 66,254 km ciest (údaje k 1. 1. 2025 budú zverejňované na webovej stránke SSC v priebehu 2Q 2025). Z celkovej dĺžky cestnej siete v okrese Kysucké Nové Mesto sa podieľajú dĺžkou 11,200 km cesty I. triedy a cesty III. triedy dĺžkou 55,054 km.

Okresom Čadca prechádza cesta I. triedy I/10. Na tejto ceste sa nachádza 5 mostných objektov v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: dobrý (STS 3) – 1 most, uspokojivý (STS 4) – 2 mosty, zlý (STS 5) – 1 most a veľmi zlý (STS 6) – 1 most.

Okresom Čadca prechádza cesta I. triedy I/11. Na tejto ceste sa nachádza 11 mostných objektov v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: dobrý (STS 3) – 5 mostov, uspokojivý (STS 4) – 5 mostov, zlý (STS 5) – 1 most, a 9 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest v stavebnotechnickom stave bezchybný (STS 1) – 1 most, dobrý (STS 3) – 1 most, zlý (STS 5) – 3 mosty a veľmi zlý (STS 6) – 3 mosty a 1 mostný objekt s neurčeným STS.

Okresom Čadca prechádza cesta I. triedy I/12. Na tejto ceste sa nachádza 8 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest v stavebnotechnickom stave bezchybný (STS 1) – 2 mosty, dobrý (STS 3) – 1 most, uspokojivý (STS 4) – 2 mosty, zlý (STS 5) – 2 mosty a veľmi zlý (STS 6) – 1 most.

Okresom Kysucké Nové Mesto prechádza cesta I. triedy I/11. Na tejto ceste sa nachádza 1 mostný objekt v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) tohto mosta je uspokojivý (STS 4) a 4 mostné objekty v správe Slovenskej správy ciest v stavebnotechnickom stave veľmi dobrý (STS 2) – 1 most, dobrý (STS 3) – 2 mosty a uspokojivý (STS 4) – 1 most.

Slovenská správa ciest (SSC) má v pláne prípravy zaradený projekt rekonštrukcie mostných objektov:

- „I/11 Svrčinovec- most 202“ s predpokladaným termínom realizácie stavebných/rekonštrukčných prác v rokoch 2026 - 2028. V súčasnosti prebieha VO na výber zhotoviteľa PD, pred podpisom ZoD (oficiálna informácia z vyhodnotenia činností SSC za 4Q 2024).
- Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. tr. 1.et. - I/11 Čadca - most 206 s predpokladaným termínom realizácie stavebných/rekonštrukčných prác v rokoch 2026 (oficiálna informácia z vyhodnotenia činností SSC za 4Q 2024).

Všetky uvedené termíny je možné považovať len za indikatívne.

Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (NDS) má v pláne prípravy zaradené projekty vybudovania/dobudovania chýbajúcich úsekov diaľnice D3, kde je v súčasnosti rozbehnuté verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby:

Dňa 4. 6. 2024 bolo vo vestníku verejného obstarávania č. 217/2024 zverejnené oznámenie o začatí verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby D3 Ošadnica - Čadca, Bukov, II. polprofil

Dňa 4. 11. 2024 bolo vo vestníku verejného obstarávania č. 217/2024 zverejnené oznámenie o začatí verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby D3 Kysucké Nové Mesto – Ošadnica.

Dňa 27. 11. 2024 bolo vo vestníku verejného obstarávania č. 234/2024 zverejnené oznámenie o začatí verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto.

Na prevádzkovaných diaľniciach, rýchlostných cestách a cestách I.tr. sú plánované opravy a údržba vozoviek, mostov, tunelov a ďalších súčastí vo vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s..

V tabuľke nižšie sú uvedené opravy a údržba diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy, ktoré sú plánované v roku 2025.

Opravy a údržba diaľnic a rýchlostných ciest na území ŽSK	
Vozovky:	
Oprava vozovky cesty č. I/11	km 419,400 – 420,960 v celej šírke
Oprava vozovky cesty č. I/11 LJP	km 405,877 – 405,597 v celej šírke (v smere do Českej republiky)
Oprava vozovky cesty č. I/11	km 425,100 – 428,860 v celej šírke
Oprava vozovky diaľnice D3	km 56,655 – 59,855 v celej šírke
Mosty:	
Výmena mostných záverov na mostoch ev.č. 11A-009 a 11A-010	most sa nachádza na diaľnici D1 pri meste Bytča
Výmena ložísk na moste ev.č. D3-079 Čadečka	most sa nachádza na diaľnici D3 medzi tunelmi Svrčinovec a Poľana
Výmena mostných záverov na mostoch ev.č. 11A-004 a 11A-005	mosty sa nachádzajú na ceste I/11A za tunelom Horelica
Výmenu mostných záverov typu 3W na moste ev.č. D1-188	most sa nachádza na diaľnici D1 pri meste Bytča
Výmena asfaltových mostných záverov na mostoch ev.č. D1-196, D3-008 a D3-012	mosty sa nachádza na diaľnici D1 a D3 pri križovatke Hričovské Podhradie
Oprava odvodnenia na moste ev.č. D1-220 Podtureň, ľavý most	most sa nachádza na diaľnici D1 medzi križovatkami Liptovský Ján a Liptovský Hrádok
Výmena zvodidiel na mostoch v úseku diaľnice D1 Ivachnová - Važec, II. etapa	12 mostných objektov na diaľnici D1 v úseku Ivachnová – Važec
Oprava diaľničného mosta ev.č. D1-236 Hybica, pravý most	most sa nachádza na diaľnici D1 medzi križovatkami Liptovský Hrádok a Hybe
Tunely:	
D3 - tunel SVRČINOVEC a POĽANA uzávera	20.03. (od 20.00 hod.) – 16.04. (do 20.00 hod.)
	11.04. (od 20.00 hod.) – 16.04. (do 20.00 hod.)
D1 - tunel ŽILINA a OVČIARSKO uzávera	23.03. (od 08.00 hod.) – 06.04. (do 22.00 hod.)
	01.04. (od 08.00 hod.) – 06.04. (do 22.00 hod.)
D3 - tunel HORELICA uzávera	25.04. (od 20.00 hod.) – 27.04. (do 20.00 hod.)
D3 - tunel POVAŽSKÝ CHLMEC uzávera	29.05. (od 19.00 hod.) – 30.05. (do 05.00 hod.)
	30.05. (od 20.00 hod.) – 01.06. (do 16.00 hod.)

V roku 2025 je plánované zbúranie nevyhovujúceho objektu bývalého hraničného priechodu Svrčinovec na ceste I/11. Služby SKYTOLL a toalety pre verejnosť budú zabezpečené v dočasných náhradných priestoroch.

• Železničná doprava

Cez okres obidva okresy je vedená elektrifikovaná dvojkoľajná koridorová trať medzinárodného významu Žilina – Čadca – Ostrava. Trať bola na úseku Žilina – Krásno nad Kysucou zmodernizovaná na traťovú rýchlosť 140 km/h. Aktuálne sa modernizuje ďalší úsek z Čadce po štátnu hranicu s ČR, pričom projekt modernizácie zostávajúceho úseku medzi Čadcou a Krásnom nad Kysucou získal osvedčenie o strategickej investícii a bude sa realizovať v najbližšom období.

Trasa Žilina – Čadca je z medzinárodného hľadiska súčasťou hlavnej siete TEN-T, Paneurópskeho dopravného koridoru č. VI. Žilina – Čadca – Zwardoň – Gdynia. Úsek Čadca – Svrčinovec – štátna hranica SR/ČR je prepojením koridoru TEN-T s koridorom č. 3 v sieti českých železníc. Trať zabezpečuje diaľkovú medzištátnu dopravu v osobnej i nákladnej preprave a regionálnu osobnú dopravu, ktoré je vzhľadom na rozsah mobility v ponuke každú hodinu s rozšírením spojov v špičkových úsekoch dňa na interval každých 30 minút. Medzinárodná linka spája Žilinu a Ostravu a časť vlakov je vedených až do/z Prahy. Diskutovanou otázkou je zastavovanie diaľkových vlakov v Kysuckom Novom Meste, kde sa v Pláne dopravnej obslužnosti pre železničnú dopravu prijalo systémové riešenie, ktoré je realizované v drvivej väčšine rozvinutých krajín a to, že diaľkové vlaky zastavujú len v dominantných centrách a z menších sídiel sa k týmto a od týchto vlakov zabezpečuje prípoj regionálnymi vlakmi, čo je realizované z pohľadu Kysuckého Nového Mesta aj na smer Žilina/Bratislava a Košice a aj smer Čadca/Ostrava a Praha.

V súčasnosti je systém dopravy a rozloženie vlakov čiastočne ovplyvnené modernizáciou železničného uzla Žilina, a to z dôvodu zníženia maximálneho možného počtu vlakov v stanici Žilina počas uvedenej modernizácie.

Cez okres Čadca je vedená aj 20 km elektrifikovaná zmodernizovaná jednokolejná trať medzinárodného významu Čadca – Skalité – Zwardoň (Poľsko) s maximálnou rýchlosťou 100 km/h, ktorá získala na vážnosti v čase rozsiahlych výluk na nosnej trati spájajúcej Varšavu a Ostravu, keď bolo potrebné riešiť alternatívu najmä pre nákladné vlaky. Nevýhodu tohto prepojenia s Poľskom totiž stav železničnej infraštruktúry na poľskej strane, nakoľko trať v úseku Zwardoň – Bielsko Biala a časť trate Bielsko Biala – Katowice je vo veľmi zlom stave po technickej stránke. Pred rokom 2010 boli na uvedenej trati vedené ešte rýchliky, tieto ale mali časté meškania, boli nespoľahlivé a časom došlo k ich zrušeniu. Obidve strany majú strategický záujem o obnovení diaľkovej dopravy, toto je ale závislé na výraznom zlepšení stavu trate v Poľsku. Trať je na úseku Čadca – Skalité súčasťou Žilinského integrovaného dopravného systému.

V okrese Čadca sa nachádza ešte 26 km jednokolejná neelektrifikovaná lokálna trať Čadca – Makov. Trať slúži prioritne pre verejnú osobnú dopravu, ktorá poskytuje spoje rámcovo každú hodinu. Trať je v celom úseku súčasťou Žilinského integrovaného dopravného systému. Pri časti vlakov je z ekonomických dôvodov nútený prestup z kapacitne väčšieho vlaku do kapacitne menšieho vlaku v Turzovke, čo umožňuje maximálne využitie alokovaných verejných zdrojov na hustejšiu vlakovú dopravu, než pri režime len priamych vlakov. Súčasne je na tejto trati zavedený samoobslužný výpravný systém, čo znamená, že vo vlakoch sa nenachádza sprevádzajúci personál a cestujúci sú povinní do vlaku nastúpiť s už vopred zakúpeným cestovným lístkom a bezprostredne po nástupe si ho označiť v označovači.

1.9.7 Verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť

- **Bezpečnostné opatrenia v kontexte súčasnej situácie**

Bezpečnostnú situáciu v územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci, t. j. na teritóriu okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, možno hodnotiť ako stabilizovanú. Vývoj trestnej činnosti má z dlhodobého hľadiska mierne klesajúci trend.

V roku 2025 bol v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci zabezpečovaný verejný poriadok formou bezpečnostného opatrenia doposiaľ v 2 prípadoch (verejné zhromaždenia realizované v dňoch 7. februára 2025 a 21. februára 2025, ktoré sa konali na Matičnom námestí v Čadci s názvom „Slovensko je Európa“).

V roku 2024 bol v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci zabezpečovaný verejný poriadok formou bezpečnostného opatrenia celkovo v 10 prípadoch (dňa 23. marca 2024 - 1. kolo volieb prezidenta Slovenskej republiky, dňa 6. apríla 2024 - 2. kolo volieb prezidenta Slovenskej republiky, dňa 25. mája 2024 - 25. výročie spoločnosti Schaeffler Kysuce v meste Kysucké Nové Mesto, dňa 26. mája 2024 - deň rodiny v meste Čadca, dňa 27. mája 2024 - stretnutie členov strany Hlas-sociálna demokracia v meste Čadca, dňa 28. mája 2024 - kampan do volieb Európskeho parlamentu v meste Kysucké Nové Mesto, dňa 8. júna 2024 - voľby do Európskeho parlamentu, dňa 29. júna 2024 festival zdravia v meste Čadca, dňa 17. júla 2024 - slávnostné otvorenie stavby – Diaľnica D3, Žilina – Kysucké Nové Mesto, dňa 19. novembra 2024 - slávnostné odovzdanie hasičskej techniky v obci Skalité). Realizovanými bezpečnostnými opatreniami bola pri uvedených udalostiach zabezpečená ochrana bezpečnosti a verejného poriadku a nedošlo k narušeniu verejného poriadku, resp. k ohrozeniu života alebo zdravia účastníkov. Všetky realizované bezpečnostné opatrenia boli preventívneho charakteru a ani v jednom prípade nebol zaznamenaný vypuklejší problém.

V kontexte súčasnej situácie je potrebné poukázať na klesajúci trend negatívnych javov spojených s nelegálnou migráciou. Na teritóriu, patriacom do územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci, t. j. na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, bol zaznamenaný v roku 2024 signifikantný pokles negatívnych javov spojených s nelegálnou migráciou, pričom v roku 2024 bolo zaznamenaných 7 prípadov neoprávneného pobytu cudzích štátnych príslušníkov na území Slovenskej republiky. Všetky odhalené prípady sa týkali

prekročenia povolenej dĺžky pobytu. Pre porovnanie, v roku 2022 bolo na uvedenom území odhalených 126 takýchto prípadov a v roku 2023, v čase veľkej migračnej vlny cudzincov zo západného Balkánu, bolo takýchto prípadov odhalených 9.

- **Bezpečnosť v uliciach – policajti v teréne**

Verejný poriadok a vnútornú bezpečnosť v rámci okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto zabezpečuje Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Čadci.

Do služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci patria okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto. Rozloha služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je približne 908 km² s počtom obyvateľov 119 777 a priemernou hustotou 132 obyvateľov na km².

Okres Čadca má rozlohu 761 km² a počet obyvateľov 87 135 s priemernou hustotou 115 obyvateľov na km². Nachádza sa v ňom okresné mesto Čadca, mestá Turzovka a Krásno nad Kysucou a 20 obcí. Spadá do pôsobnosti Obvodného oddelenia Policajného zboru Čadca, Obvodného oddelenia Policajného zboru Krásno nad Kysucou, Obvodného oddelenia Policajného zboru Stará Bystrica a Obvodného oddelenia Policajného zboru Turzovka.

Okres Kysucké Nové Mesto má rozlohu 147 km² a počet obyvateľov 32 642 s priemernou hustotou 222 obyvateľov na km². Nachádza sa v ňom okresné mesto Kysucké Nové Mesto a 13 obcí a spada do pôsobnosti Obvodného oddelenia Policajného zboru Kysucké Nové Mesto.

V pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je 5 vyššie uvedených obvodných oddelení Policajného zboru. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Čadci má k 1. marcu 2025 systematizovaných 227 tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru a 24 tabuľkových miest občianskych zamestnancov (18 v štátnozamestnaneckom pomere, 6 vo verejnom záujme), pričom z celkového počtu tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru je obsadených 166, neobsadených je 61. Tabuľkové miesta občianskych zamestnancov sú obsadené.

Vzhľadom na dlhodobý nepriaznivý - poddimenzovaný personálny stav na Obvodnom oddelení Policajného zboru Stará Bystrica, kde je aktuálne systemizovaných 12 tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru (z toho 8 neobsadených), ako aj nepriaznivý personálny stav na Obvodnom oddelení Policajného zboru Krásno nad Kysucou, boli 3 príslušníci Obvodného oddelenia Policajného zboru Stará Bystrica vyslaní formou služobnej cesty na Obvodné oddelenie Policajného zboru Krásno nad Kysucou (16 systemizovaných tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru, z toho 8 neobsadených). Riaditeľ Obvodného oddelenia Policajného zboru Stará Bystrica (zostávajúce 4 obsadené tabuľkové miesta príslušníka Policajného zboru na tomto útvare) bol poverený výkonom dočasne neobsadenej riadiacej funkcie riaditeľa na Obvodnom oddelení Policajného zboru Krásno nad Kysucou, čím došlo k dočasnej integrácii uvedených obvodných oddelení Policajného zboru. Priestory Obvodného oddelenia Policajného zboru Stará Bystrica sú dočasne nevyužívané. Toto opatrenie bolo prijaté s cieľom zabezpečiť efektívny výkon štátnej služby v oboch služobných obvodoch.

V priebehu roku 2023 bolo na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Čadci zistených celkovo 835 trestných činov, čo je o 188 trestných činov menej ako v roku 2022 (pokles o 18,37 %). V roku 2024 bol počet zistených trestných činov 848 (nárast o 13 trestných činov oproti roku 2023), čo je porovnateľný nápad s rokom 2023. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Čadci má pomerne ustálený charakter skladby trestnej činnosti. K najčastejším druhom trestnej činnosti možno zaradiť majetkovú a všeobecnú trestnú činnosť. Stručný prehľad vývoja kriminality v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci, t. j. na teritóriu okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, je uvedený v tabuľkách č. 1 a 2.

Z hľadiska priestupkov sú v rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci v najväčšej miere zastúpené priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a v nižšej miere sú evidované aj priestupky proti majetku a priestupky proti občianskemu spolunažívaniu.

Okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci má v pôsobnosti 320,176 km ciest. V rámci okresu Čadca cestná sieť pozostáva z cesty I. triedy (53,761 km), cesty II. triedy (68,959 km), cesty III. triedy (110,276 km) a diaľnice D3 (20,926 km). V rámci okresu Kysucké Nové Mesto cestná sieť pozostáva z cesty I. triedy (11,200 km), cesty III. triedy (55,054 km).

Na úseku dopravnej nehodovosti bolo v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci v roku 2024 zaevidovaných celkovo 262 dopravných nehôd, čo predstavuje nárast počtu dopravných nehôd o 12 oproti rovnakému obdobiu roku 2023, dopravných nehôd s následkami na živote a zdraví bolo zaevidovaných 106 (+17 v porovnaní s rokom 2023). Pri dopravných nehodách bolo 6 osôb usmrtených (-3 v porovnaní s rokom 2023), ťažko zranených bolo 27 osôb (+10 v porovnaní s rokom 2023) a ľahko zranených bolo 101 osôb (+12 v porovnaní s rokom 2023). Alkohol pri dopravných nehodách bol zistený v 40 prípadoch u vinníka dopravných nehôd (-5 v porovnaní s rokom 2023). Vodiči motorových vozidiel zaviniли 239 dopravných nehôd (+2 v porovnaní s rokom 2023). Hlavnými príčinami dopravnej nehodovosti bolo porušenie povinností vodiča v 172 prípadoch (+17 v porovnaní s rokom 2023), nedovolená rýchlosť jazdy v 36 prípadoch (-1 v porovnaní s rokom 2023) a nesprávna jazda cez križovatku s počtom 12 dopravných nehôd (+5 v porovnaní s rokom 2023).

Na území okresu Čadca (služobné obvody Obvodného oddelenia Policajného zboru Čadca, Obvodného oddelenia Policajného zboru Krásno nad Kysucou, Obvodného oddelenia Policajného zboru Stará Bystrica a Obvodného oddelenia Policajného zboru Turzovka) bolo v roku 2024 zaevidovaných 198 (+12 v porovnaní s rokom 2023) dopravných nehôd, pri ktorých bolo usmrtených 6 (0) osôb, 20 (+9 v porovnaní s rokom 2023) osôb bolo ťažko zranených a 78 (+12 v porovnaní s rokom 2023) bolo zranených ľahko. Alkohol u vinníka dopravnej nehody bol zistený v 26 (-7 v porovnaní s rokom 2023) prípadoch. V okrese Kysucké Nové Mesto bolo zaevidovaných 64 (0) dopravných nehôd, pri ktorých, nebola žiadna osoba usmrtená (-3 v porovnaní s rokom 2023), 7 (+1 v porovnaní s rokom 2023) osôb bolo zranených ťažko a 23 (0) bolo zranených ľahko. Alkohol u vinníka dopravnej nehody bol zistený v 14 (+2 v porovnaní s rokom 2023) prípadoch.

V roku 2024 sa Okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci na úseku dopravno-inžinierskej činnosti podieľal na viacerých významných dopravných projektoch. Medzi najvýznamnejšie patrí výstavba privádzača diaľnice D3 v Kysuckom Novom Meste (2021 – 2024), Zeleného mosta Svrčinovec (2022 – 2024), modernizácia železničného koridoru na úseku Svrčinovec – štátna hranica medzi Slovenskou republikou a Českou republikou (2022 – 2025), rekonštrukcia cesty II/520 Nová Bystrica – Vychylovka (2023 – 2024) a rekonštrukcia cesty II/484 vrátane oporného múru v meste Turzovka (2023 – 2024). Zároveň prebiehajú prípravné práce na výstavbe troch úsekov diaľnice D3 na Kysuciach, ktoré zahŕňajú projektovú prípravu a schvaľovacie procesy. Ide o úseky Oščadnica – Čadca, Bukov, II. profil (5,3 km), ktorý zahŕňa dostavbu druhej rúry tunela Horelica, Žilina, Brodno – Kysucké Nové Mesto (11,2 km) a Kysucké Nové Mesto – Oščadnica (9,6 km).

V rámci krátkodobých opatrení na úseku dopravno-inžinierskej činnosti boli vykonané kontroly dopravného značenia a technicko-stavebného stavu vozovky na miestach s častým výskytom dopravných nehôd a vysokou intenzitou dopravy. Cieľom týchto kontrol bolo preverenie úplnosti a stavu dopravného značenia a zabezpečenie plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky.

Výkon služby na obvodných oddeleniach Policajného zboru v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je zabezpečený nepretržite v 12 hodinových službách

minimálne jednou dvojčlennou hliadkou na každom útvare Policajného zboru, pričom v exponovaných dňoch a časoch je tento posilňovaný ďalšími hliadkami podľa personálnych možností.

Bezpečnostnú situáciu z hľadiska ochrany verejného poriadku možno hodnotiť ako veľmi priaznivú. V dislokácií Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci nebolo v rokoch 2024 a 2025 zaznamenané hromadné narušenie verejného poriadku.

- **Spolupráca so samosprávami pri prevádzke kamerových systémov**

Spoluprácu so samosprávami pri prevádzke kamerových systémov je možné v rámci pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci hodnotiť pozitívne.

V pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je dobrá spolupráca s mestskými úradmi v mestách Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou, ako aj nadštandardná spolupráca s Mestskou políciou Čadca, Mestskou políciou Kysucké Nové Mesto a Mestskou políciou Krásno nad Kysucou.

V rámci miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou sú ulice monitorované kamerovým systémom vo forme statických a dynamických kamier, ktoré sú priebežne dopĺňané a modernizované kvalitnejšími kamerami s vyšším rozlíšením.

Všetky obce okresu Čadca a okresu Kysucké Nové Mesto sú pokryté kamerovým systémom, ktorý si zabezpečujú jednotlivé obce. Mesto Čadca má modernizovaný kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Čadca. Mesto Krásno nad Kysucou má kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Krásno nad Kysucou a mesto Turzovka má kamerový systém, ktorý je správe mesta. Mesto Kysucké Nové Mesto má kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Kysucké Nové Mesto.

Spolupráca útvarov Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci, vo vzťahu k poskytovaniu kamerových záznamov pre účely plnenia služobných úloh, je na veľmi dobrej úrovni. Poskytované kamerové záznamy v mnohých prípadoch napomáhajú k objasneniu protiprávneho konania.

- **Modernizácia hasičskej techniky a posilnenie hasičských zborov + podpora pre dobrovoľných hasičov**

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Čadci má tri hasičské stanice, a to Hasičská stanica (HS) Čadca (typ III) do 30 príslušníkov Hasičského a záchranného zboru s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom, Hasičská stanica Kysucké Nové Mesto a Hasičská stanica Turzovka (typ II) do 20 príslušníkov Hasičského a záchranného zboru s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom.

V okrese Čadca uskutočnili dobrovoľné hasičské zbory obcí spolu 473 výjazdov (požiar – 97, dopravná nehoda – 8, technická pomoc – 353, nebezpečné látky – 5, cvičenia 10), z toho samostatne 357 výjazdov a ostatné v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom.

V okrese Kysucké Nové Mesto uskutočnili dobrovoľné hasičské zbory obcí spolu 110 výjazdov (požiar - 19, dopravná nehoda – 2, technická pomoc – 81, nebezpečné látky – 1, cvičenia - 7) z toho samostatne 70 výjazdov a ostatné v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom .

Celkovo je pre rok **2025** zaradených do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov **1 868 dobrovoľných hasičských zborov obcí** (v roku 2024 – 1 866) v kategórii A1 – 21, A – 81, B – 1 172 a C – 594.

Z toho v Žilinskom kraji je zaradených v kategórii A1 – 3, A – 14, B – 210 a C – 90, čo spolu predstavuje 317 dobrovoľných hasičských zborov obcí.

V okrese Čadca je pre rok 2025 zaradených do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov spolu 25 dobrovoľných hasičských zborov obcí a v okrese Kysucké Nové Mesto 16 dobrovoľných hasičských zborov obcí.

Financovanie podpory dobrovoľných hasičských zborov obcí zaradených do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia dobrovoľných hasičských zborov obcí je zabezpečené formou dotácie cez Dobrovoľnú požiarnu ochranu SR.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru a Hasičská stanica v Čadci:

V roku 2015 bola ukončená rekonštrukcia hasičskej stanice a sídla okresného riaditeľstva HaZZ financovaná z nenávratného finančného príspevku vo výške 744,15 tis. eur poskytnutého v rámci Regionálneho operačného programu 2007-2013. Zrealizované boli najmä stavebné práce zamerané na zväčšenie úžitkovej plochy garáží, zlepšenie fyzického stavu objektu

a podmienok na výkon služby denných a zmenových príslušníkov.

Ľavé dvojpodlažné krídlo budovy hasičskej stanice a okresného riaditeľstva je potrebné zrekonštruovať. V tejto časti sú inštalované ešte pôvodné drevené okná, ktoré už nespĺňajú požadované izolačné vlastnosti, tak isto časť budovy nie je zateplená. Rekonštrukciou tejto časti by sa na poschodí vytvorila veľká zasadacia miestnosť, ktorá na okresnom riaditeľstve chýba a prízemie by slúžilo na garážovanie hasičskej techniky KS 04 a ako skladové priestory. Investičná náročnosť rekonštrukcie je vo výške cca 200 tis. Eur.

Navrhuje sa modernizovať budova pôvodnej hasičskej stanice, ktorá je oproti zrekonštruovanej budove okresného riaditeľstva. V súčasnosti okresné riaditeľstvo využíva budovu bývalej hasičskej stanice na garážovanie hasičskej techniky a na skladovanie materiálu. Uvedená budova chátra (zatekanie strešnej konštrukcie, vlhnutie a opadávanie omietok, izolácia základov, staré netesniace drevené okná, staré železné vstupné dvere) a vyžadovala by kompletnú rekonštrukciu (zateplenie budovy, rekonštrukcia všetkých inžinierskych sietí, sociálnych zariadení a sanity, výmena okien, dverí, garážových vrát, nadstavba jedného celého poschodia, vybudovanie novej sedlovej strechy s miernym sklonom, vybudovanie fotovoltickej elektrárne možno aj s batériovým úložiskom, ktoré by pokrývalo spotrebu okresného

riaditeľstva, vybudovanie nabíjacej stanice na elektromobily). Následne by mohla slúžiť ako moderné výcvikové a školiace stredisko pre potreby HaZZ, DHZO okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, príslušníkov Policajného zboru a zamestnancov štátnej a verejnej správy.

Uvedená budova je určená na obnovu z finančných prostriedkov európskej únie (prihraničná oblasť s Českou Republikou a Poľskom, budova nie je trvalo obývaná – neobmedzí chod hasičskej jednotky, vhodný areál). Uvedený projekt by si vyžadoval niekoľkomiliónovú investíciu (závisí od rozsahu rekonštrukcie a inštalovaných technológií a vybavenia).

V rámci rekonštrukcie je potrebné vykonať úpravu spevnených plôch v areáli okresného riaditeľstva, nakoľko spevnené plochy sú značne poškodené s hlbokými výtlkmi, narušeným asfaltovým povrchom, upadnutými kanalizačnými vpustmi. Stav techniky je primeraný vzhľadom na každodenné používanie.

Hasičská stanica Kysucké Nové Mesto:

Objekt hasičskej stanice bol delimitovaný v rámci Ministerstva vnútra SR a rekonštrukcia objektu bola ukončená v roku 2005 z rozpočtových prostriedkov. Na vykonané stavebné práce bola viackrát podaná písomná reklamácia a havarijný stav bol z časti odstránený z finančných prostriedkov na údržbu objektov. Pretože sa nepodarilo dohodnúť odstránenie reklamovaných závad, bol podaný podnet na súd a spor doteraz nie je ukončený.

Prístavba garáže v súčasnosti nepostačuje na garážovanie pridelenej hasičskej techniky a je potrebné jej rozšírenie. Odhadovaná výška investície je 200 tis. eur.

Stav techniky je primeraný vzhľadom na každodenné používanie.

Hasičská stanica Turzovka:

Z nenávratného finančného príspevku poskytnutého v rámci Regionálneho operačného programu 2007-2013 a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu bola v roku 2011 ukončená rekonštrukcia objektu hasičskej stanice vo výške 286,8 tis. eur. Zrealizovanými stavebnými prácami bol zlepšený fyzický stav objektu a podmienky pre výkon služby. Stav budov zodpovedá bežnému opotrebeniu počas doby používania.

Objekt hasičskej stanice nedisponuje náhradným zdrojom elektrickej energie (motorgenerátorom) zásobujúcim nevyhnutné okruhy elektrickou energiou pri jej výpadku

z verejnej siete. Zároveň je potrebné upraviť nástupnú plochu areálu. Investičné náklady sú odhadované na 90 tis. eur.

Stav techniky je primeraný vzhľadom na každodenné používanie. Na dosiahnutie vyhovujúceho stavu akcieschopnosti hasičskej techniky je potrebné nevyhnutne realizovať výmenu zastaranej výškovej techniky (momentálne je výšková technika Tatra 815 PP-27 navrhnutá na prebytočnosť, nerentabilná oprava rozpadnutej prevodovky, nespoľahlivosť a morálne technické opotrebenie).

Predmetné finančné prostriedky budú kryté z rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky prioritizáciou jednotlivých požiadaviek.

V roku 2025 sa plánuje modernizácia hasičskej techniky a poskytnutie zvýšenej podpory pre dobrovoľných hasičov.

- **Návrhy na zlepšenie materiálovo-technického vybavenia Policajného zboru**

Za útvary v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci možno zhodnotiť, že súčasné počítačové zostavy, tlačiarne a skenery sú zastarané a opotrebované, čo značne obmedzuje efektívnosť práce a zvyšuje riziko technických problémov. Zastaraná technika spôsobuje spomalenie pracovných procesov, časté výpadky systému, nekompatibilitu s novými softvérovými aplikáciami a zvýšené náklady na údržbu a opravy. Z tohto dôvodu je potrebná komplexná obmena výpočtovej techniky, ktorá zabezpečí plynulý chod pracovných procesov a značne zvýši celkovú efektívnosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci. Na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je potrebná obmena minimálne dvoch kusov služobných motorových vozidiel, a to najmä z dôvodu počtu najazdených kilometrov a značného opotrebovania, čo má za následok časté poruchy. Pre príslušníkov Policajného zboru v priamom výkone služby, ktorí sa v mnohých prípadoch nachádzajú ako prví na mieste činu alebo dopravnej nehody, by bolo vhodné zabezpečiť kvalitnejšie vybavenie na poskytnutie predlekárskej prvej pomoci.

V roku 2025 sa plánuje obmena motorových vozidiel typu kombi a SUV pre príslušníkov PZ, služobne zaradených v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto, čím sa zabezpečí lepšia vybavenosť, spoľahlivosť a efektívnosť pri plnení služobných úloh a zvýši sa bezpečnosť a ochrana občanov.

- **Stav prípravy modernizácie policajných staníc a ostatných prvkov bezpečnosti**

V rámci modernizácie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je potrebné prioritne zmodernizovať Obvodné oddelenie Policajného zboru Krásno nad Kysucou. Rozsiahla rekonštrukcia by mala zahŕňať obnovu vonkajšieho schodiska a strechy budovy. Okrem toho je potrebné modernizovať priestory stálej služby, vrátane kancelárií a kancelárskej techniky. Modernizácia by sa mala dotknúť aj vstupnej brány a kamerového systému. Taktiež je potrebná modernizácia priestorov stálej služby, kancelárií a kancelárskej techniky, vstupnej brány a kamerového systému aj na Obvodnom oddelení Policajného zboru Turzovka a na oddelení služobnej kynológie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci je potrebné zabezpečiť priestory pre spoločné ustajnenie služobných psov.

2 NÁVRHOVÁ ČASŤ

Analýza sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti je východiskom pre schválenie uznesenia vlády Slovenskej republiky z jej výjazdového rokovania.

Výjazdové rokovanie vlády sa uskutoční vo Vysokej nad Kysucou a finančne bude podporený projekt **výstavby nového chodníka v centre obce** za účelom zvýšenia bezpečnosti chodcov a žiakov základnej a materskej školy vo výške 90 000 eur.

Analýza sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto a návrh uznesenia vlády Slovenskej republiky z jej výjazdového rokovania venujú náležitú pozornosť **posilneniu regionálnej konkurencieschopnosti**, ku ktorej má prispieť aj:

- posúdenie možnosti **využívania kapacít pre výrobu automobilových dielov v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto**, a to najmä v súvislosti s plnením uznesenia vlády SR č. 122 z 29. februára 2024 k udržateľnosti výroby automobilov v Slovenskej republike v kontexte prechodu na výrobu elektromobilov a k vybraným problémom rozvoja elektromobility,
- preskúmanie možnosti **zapojenia spoločnosti Schaeffler Kysuce do Národného projektu výskumno-vývojového centra pre dopravnú mobilitu**,
- **vyhľadávanie strategických investorov** prostredníctvom Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu a možnosti podpory etablovaných výrobných závodov,
- zabezpečenie podpory podnikateľských subjektov prostredníctvom vyhlásenia výziev financovaných z prostriedkov Programu Slovensko 2021-2027 a Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky zameraných na **podporu opatrení na znižovanie energetickej náročnosti a budovanie nových obnoviteľných zdrojov energie**.

Dôležitým je tiež **podpora rozvoja cestovného ruchu v regióne Kysúc** s cieľom nárastu jeho podielu na hospodárskych aktivitách aj v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Úlohou rezortu dopravy bude najmä pokračovať vo **zvyšovaní dopravnej obslužnosti okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto**. Konkrétne zabezpečiť spracovanie technickej štúdie „Križovatka ciest I/11 - III/2.053 a I/11 - III/2056 v KÚ Povina“; začatie realizácie prác „I/11 Svrčinovec - most 202“; začatie realizácie prác vo veci „Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. tr. 1. et. - I/11 Čadca - most 206“; zabezpečiť projektovú dokumentáciu na opravu **mostného objektu Skalité 009 na ceste I/12**.

V oblasti **železničnej infraštruktúry** zabezpečiť **vypracovanie projektovej dokumentácie a realizáciu rekonštrukcie výpravnej budovy železničnej stanice Čadca**.

Rezort životného prostredia posúdi možnosti **podpory obstarania projektovej dokumentácie a budovania verejných vodovodov a verejných kanalizácií v meste Čadca**. Rovnako možnosti **podpory obstarania projektovej dokumentácie a budovania verejných vodovodov a verejných kanalizácií v obciach Rudinská, Rudina, Rudinka, Horný Vadičov, Dolný Vadičov a Lopušné Pažite**.

Rezort vnútra posúdi možnosti **zvýšenia parkovacej kapacity pre návštevníkov klientskeho centra v Kysuckom Novom Meste**.

Rezort zdravotníctva poskytne **súčinnosť Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca pri doplnení vybavenia nemocnice o prenosné zariadenie na snímanie röntgenových snímok**.

Rezort kultúry podporí cez sociálne siete a web ministerstva propagáciu kultúrnych, edukačných a osvetových akcií v dňoch ich konania, a to konkrétne:

- 57. ročník podujatia Palárikova Raková,
- Deň hviezdárni a planetárií,
- festival filmov a astronómie Astrofilm,
- Hra J. Palárika – Drotár,
- 15. ročník stretnutia troch národov na Trojmedzí,
- 53. ročník Folklórneho festivalu Ochodnica.

Spolu s rezortom školstva, výskumu, vývoja a mládeže podporí **rozvoj povedomia o Jánovi Palárikovi, rodákovi z obce Raková v okrese Čadca**, ktorý sa stal **jedným zo zakladateľov modernej slovenskej drámy a priekopníkom divadla a divadelníctva na Slovensku**.

Rezort cestovného ruchu a športu okrem už uvedenej úlohy vhodným spôsobom **podporí športové aktivity v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto**.

Navrhuje sa **uvoľniť finančné prostriedky** zo zdrojov kapitoly Všeobecná pokladničná správa v celkovej výške **1 505 000 eur**, z toho **1 093 000 eur na projekty obcí a miest okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto a iných právnických osôb** a uvoľnenie finančných prostriedkov na ďalšie projekty vo výške:

- 100 000 eur pre Kysuckú nemocnicu s poliklinikou Čadca na **rekonštrukciu čakárni pre pacientov**,
- 100 000 eur pre mesto Čadca na realizáciu projektu „**Rekonštrukcia klientskeho centra v meste Čadca pre účely územia okresu Čadca**“,
- 95 000 eur pre Mikroregión Bystrická dolina na **opravu mosta na cyklotrase**,
- 20 000 eur pre Športový klub, biatlonový športový klub na **zakúpenie 9-miestneho vozidla pre deti a mládež**,
- 10 000 eur pre Kysuckú hviezdáreň v Kysuckom Novom Meste na **obstaranie modernej astronomickej montáže na navádzanie ďalekohľadov**,
- 14 000 eur pre Slovenský Červený kríž, územný spolok Čadca na **opravu strechy budovy**,
- 5 000 eur pre obec Čierne na **zabezpečenie 15. ročníka stretnutia troch národov na Trojmedzí**,
- 3 000 eur pre obec Ochodnica na **zabezpečenie 53. ročníka Folklórneho festivalu Ochodnica**,
- 5 000 eur pre obec Raková na **zabezpečenie 57. ročníka Palárikovej Rakovej**,
- 20 000 eur pre oblastnú organizáciu cestovného ruchu Rajecká dolina na **vybudovanie strielní a náučného chodníka** pri replike partizánskeho bunkra a pomníku A. B. Rogačevského,
- 20 000 eur pre obec Ochodnica na realizáciu projektu „**Rekonštrukcia sedačiek v miestnom amfiteátri**“,
- 20 000 eur pre obec Kysucký Lieskovec na realizáciu projektu „**Rekonštrukcia poruchových častí obecného vodovodu a záchyt prameňov v obci Kysucký Lieskovec**“.